

EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

til Den europeiske
unions tidende**Nr. 6**

16. årgang

5.2.2009

	I	EØS-ORGANER	
	1.	EØS-rådet	
	2.	EØS-komiteen	
	3.	Parlamentarikerkomiteen for EØS	
	4.	Den rådgivende komité for EØS	
	II	EFTA-ORGANER	
	1.	EFTA-statenes faste komité	
	2.	EFTAs overvåkningsorgan	
2009/EØS/6/01		Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan nr. 94/06/COL av 19. april 2006 om femtisyvende endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet	1
2009/EØS/6/02		Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan nr. 227/06/COL av 19. juli 2006 om statsstøtte til fordel for Farice hf. (Island)	9
	3.	EFTA-domstolen	
	III	EF-ORGANER	
	1.	Rådet	
	2.	Kommisjonen	
2009/EØS/6/03		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5289 – Agusta/CAE/Rotorsim) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	26
2009/EØS/6/04		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5386 – Penta/Okna Rąbień) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	27
2009/EØS/6/05		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5406 – IPIC/MAN Ferrostaal AG)	28
2009/EØS/6/06		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5433 – Sanacorp/v.d. Linde)	29
2009/EØS/6/07		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5438 – NBC Universal/De Agostini Communications/IMI Investimenti/Cattleya) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	30

2009/EØS/6/08	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5448 – Abbott/ Advanced Medical Optics) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte . . .	31
2009/EØS/6/09	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5452 – Daimler/ Evonik/Li-Tec) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte.	32
2009/EØS/6/10	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5453 – OEP/ CCH) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	33
2009/EØS/6/11	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5459 – Alcoa/ Elkem) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	34
2009/EØS/6/12	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5465 – Orkla/ Sapa) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	35
2009/EØS/6/13	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5186 – Investor AB/Altor/Lindorff JV).	36
2009/EØS/6/14	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5293 – Santander/Alliance & Leicester).	36
2009/EØS/6/15	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5310 – Jysk Stålinstrie/Volgo-Balt).	37
2009/EØS/6/16	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5341 – Allianz/Cominvest)	37
2009/EØS/6/17	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5346 – APMM/Broström)	38
2009/EØS/6/18	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5360 – RBSK Group/DZ Bank Group/RZB Group/HVB Banca pentru Locuinte)	38
2009/EØS/6/19	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5367 – BC Funds/SGB Group)	39
2009/EØS/6/20	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5372 – Société Générale/La Caixa/JV)	39
2009/EØS/6/21	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5388 – Diester Industrie/Oleon Group).	40
2009/EØS/6/22	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5401 – REWE/Coop Switzerland/transGourmet Holding SE)	40
2009/EØS/6/23	Vedtak om ikke å gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak COMP/M.5415 – Telenet/Concentra/VAR/JV)	41
2009/EØS/6/24	Innbydelse til å sende inn forslag – ENTR/CIP/09/E/N02S001 – Ungt entreprenørskap, og entreprenørskapsopplæring	41
2009/EØS/6/25	Forslag til tiltak under arbeidsprogrammet for 2009 for støtteprogrammet for informasjons- og kommunikasjonsteknologi som del av rammeprogrammet for konkurransesevne og nyskaping (2007-2013)	43

2009/EØS/6/26	Informasjon fra medlemsstatene om statsstøtte gitt i henhold til kommisjonsforordning (EF) nr. 1628/2006 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på nasjonal investeringsstøtte til regionene	44
2009/EØS/6/27	Godkjenning av statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikkel 87 og 88 – Saker der Kommisjonen ikke gjør innsigelse	46

3. Domstolen

EFTA-ORGANER

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN

VEDTAK I EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN
nr. 94/06/COL

2009/EØS/6/01

av 19. april 2006

om femtisiende endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet

EFTAs OVERVÅKNINGSORGAN⁽¹⁾ HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde⁽²⁾, særlig artikkel 61 til 63 og protokoll 26,

under henvisning til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol⁽³⁾, særlig artikkel 24, artikkel 5 nr. 2 bokstav b) og protokoll 3 del I artikkel 1, og ut fra følgende betraktninger:

I henhold til artikkel 24 i overvåknings- og domstolsavtalen skal Overvåkningsorganet håndheve EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte.

I henhold til artikkel 5 nr. 2 bokstav b) i overvåknings- og domstolsavtalen skal Overvåkningsorganet utferdige meldinger eller retningslinjer om spørsmål som EØS-avtalen omhandler, dersom EØS-avtalen eller overvåknings- og domstolsavtalen uttrykkelig bestemmer det eller Overvåkningsorganet anser det nødvendig.

Det vises til saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet⁽⁴⁾, vedtatt av EFTAs overvåkningsorgan 19. januar 1994⁽⁵⁾.

I henhold til avsnitt II under overskriften ”GENERELT” på slutten av vedlegg XV til EØS-avtalen, skal Overvåkningsorganet, etter samråd med EF-kommisjonen, vedta tilsvarende rettsakter som dem EF-kommisjonen vedtar.

Kommisjonen for de europeiske fellesskap har vedtatt kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF⁽⁶⁾ om definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter, som erstatter den tidligere kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF om definisjonen av små og mellomstore bedrifter⁽⁷⁾.

Det tidligere kapittel 10 i retningslinjene for statsstøtte, som omfattet kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF, ble opphevet gjennom EFTAs overvåkningsorgans vedtak nr. 198/03/COL av 5. november 2003⁽⁸⁾ ettersom den nye definisjonen av små og mellomstore bedrifter, som var fastsatt i den nye kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF, også var innlemmet i vedlegget til en ny forordning om gruppeunntak for støtte til små og mellomstore bedrifter⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Heretter kalt Overvåkningsorganet.

⁽²⁾ Heretter kalt EØS-avtalen.

⁽³⁾ Heretter kalt overvåknings- og domstolsavtalen.

⁽⁴⁾ Samlingen av meldinger, retningslinjer osv. som Overvåkningsorganet har vedtatt i denne sammenheng, er heretter kalt retningslinjene for statsstøtte.

⁽⁵⁾ Opprinnelig kunngjort i EFT L 231 av 3.9.1994, s. 1, og EØS-tillegget til EFT nr. 32 av samme dato. En oppdatert versjon av retningslinjene for statsstøtte er tilgjengelig på Overvåkningsorganets nettsted: www.eftasurv.int

⁽⁶⁾ Kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF (EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36).

⁽⁷⁾ Kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF (EFT L 107 av 30.4.1996, s. 4).

⁽⁸⁾ Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan nr. 198/03/COL av 5. november 2003 (EUT L 120 av 12.5.2005, s. 39).

⁽⁹⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 70/2001 av 12. januar 2001 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter (EFT L 10 av 13.1.2001, s. 33), endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 364/2004 av 25. februar 2004 (EUT L 63 av 28.2.2004, s. 22). Begge forordninger er innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1f gjennom EØS-komiteens beslutning nr. 88/2002 (EFT L 266 av 3.10.2002, s. 56, og EØS-tillegget til EFT nr. 49 av 3.10.2002, s. 42), og EØS-komiteens beslutning nr. 131/2004 (EUT L 64 av 10.3.2005, s. 67, og EØS-tillegget til EUT nr. 12 av 10.3.2005, s. 49).

Definisjonen av små og mellomstore bedrifter fungerer som et generelt referanseverktøy innenfor retningslinjene for statsstøtte, som omfatter flere referanser til definisjonen av små og mellomstore bedrifter, og Overvåkningsorganet finner det derfor nyttig å innlemme den nye definisjonen fra kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF, i retningslinjene for statsstøtte.

Definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter i den nye kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF bør derfor innlemmes i retningslinjene for statsstøtte som et nytt kapittel 10.

Andre kapitler i retningslinjene for statsstøtte refererer til den tidligere definisjonen av små og mellomstore bedrifter i det tidligere kapittel 10 og bør derfor endres slik at de refererer til den nye definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter.

Overvåkningsorganet har holdt samråd med Kommissjonen for de europeiske fellesskap angående innlemmingen av kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF i retningslinjene for statsstøtte.

Overvåkningsorganet holdt samråd med EFTA-statene gjennom brev om dette datert 7. februar 2006 til Island, Liechtenstein og Norge –

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte endres ved at det innføres et nytt kapittel 10 om definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter. Det nye kapittel 10 er vedlagt og utgjør en integrert del av dette vedtak. Andre kapitler i retningslinjene for statsstøtte som refererer til den tidligere definisjonen av små og mellomstore bedrifter i det tidligere kapittel 10, endres slik at de refererer til den nye definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF.

Det nye kapittel 10 får anvendelse fra det tidspunkt det vedtas av Overvåkningsorganet.

Artikkel 2

EFTA-statene skal underrettes om dette vedtak ved brev vedlagt en kopi av vedtaket og det nye kapittel 10 i Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte.

Artikkel 3

Kommisjonen for De europeiske fellesskap skal i samsvar med EØS-avtalens protokoll 27 bokstav d) underrettes ved en kopi av vedtaket og det nye kapittel 10 i Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte.

Artikkel 4

Dette vedtak med vedlegg skal offentliggjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, 19. april 2006.

For EFTAs overvåkningsorgan

Bjørn T. Grydeland

President

Kurt Jaeger

Medlem av kollegiet

10 STØTTE TIL MIKROBEDRIFTER, SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

10.1 Innledning

- 1) Det tidligere kapittel 10 var basert på kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF⁽¹⁾ om definisjon av små og mellomstore bedrifter. På bakgrunn av en del fortolkningsvansker som hadde oppstått ved anvendelsen av kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF, og på bakgrunn av kommentarer fra foretak, ble det sett som nødvendig å foreta visse endringer i kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF. For enkelhets skyld besluttet Kommissjonen imidlertid å erstatte kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF med en ny kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF som inneholder en ny definisjon av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter (heretter kalt "SMB").
- 2) EFTAs overvåkningsorgan opphevet det tidligere kapittel 10 (som omfattet kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF) gjennom vedtak nr. 198/03/COL av 5. november 2003⁽²⁾ ettersom den nye definisjonen av SMB, som var fastsatt i den nye kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF, også var innlemmet i vedlegget til en ny forordning om gruppeunntak for støtte til SMB⁽³⁾.
- 3) Ettersom definisjonen av små og mellomstore bedrifter fungerer som et generelt referanseverktøy innenfor retningslinjene for statsstøtte, som omfatter flere referanser til definisjonen av små og mellomstore bedrifter, finner Overvåkningsorganet det imidlertid nyttig å innlemme den nye definisjonen fra kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF, i retningslinjene for statsstøtte. Dette nye kapittel 10 innlemmer derfor den nye definisjonen av SMB som er fastsatt i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF⁽⁴⁾.
- 4) Det bør presiseres at i henhold til
 - i) EF-traktatens artikkel 48, 81 og 82, som fortolket av De europeiske fellesskaps domstol, og
 - ii) EØS-avtalens artikkel 34, 53 og 53, som fortolket av EFTA-domstolen og De europeiske fellesskaps domstol,

skal begrepet bedrift oppfattes som enhver enhet, uansett dens juridiske form, som er engasjert i økonomisk virksomhet, særlig inkludert bedrifter som er engasjert i håndverksvirksomhet eller annen virksomhet gjennom enkeltmannsbedrifter, familiebedrifter, kommandittselskaper eller foreninger som regelmessig utøver en økonomisk virksomhet.

- 5) Kriteriet om antall sysselsatte personer (heretter kalt "kriteriet om antall sysselsatte") er uten tvil fortsatt et av de viktigste, og må betraktes som hovedkriteriet, men det er nødvendig å innføre et økonomisk kriterium i tillegg, for å ta høyde for en bedrifts reelle betydning, dens resultater og dens stilling i forhold til konkurrentene. Det er imidlertid ikke ønskelig å se på omsetningen som det eneste økonomiske kriteriet, særlig ettersom bedrifter innen handel og distribusjon ifølge sin natur har høyere omsetning enn bedrifter i produksjonssektoren. Omsetningskriteriet bør følgelig kombineres med den samlede balanse, som gjenspeiler en bedrifts generelle økonomiske evne, idet det imidlertid skal være mulig å overskride ett av disse to kriteriene.
- 6) Tersklene for omsetning vedrører bedrifter som driver svært forskjellig økonomisk virksomhet. For ikke i urimelig grad å begrense fordelene ved å anvende definisjonen, bør det foretas en ajourføring der det tas hensyn til både pris- og produktivitetsutviklingen.

⁽¹⁾ Kommisjonsrekommendasjon 96/280/EF (EUT L 107 av 30.4.1996, s. 4).

⁽²⁾ Kollegiets vedtak nr. 198/03/COL av 5. november 2003 (EUT L 120 av 12.5.2005, s. 39).

⁽³⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 70/2001 av 12. januar 2001 om anvendelsen av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter (EFT L 10 av 13.1.2001, s. 33), endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 364/2004 av 25. februar 2004 (EUT L 63 av 28.2.2004, s. 22). Begge forordningene er innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1f gjennom henholdsvis EØS-komiteens beslutning nr. 88/2002 (EFT L 266 av 3.10.2002, s. 56 og EØS-tillegget til EFT nr. 49 av 3.10.2002, s. 42) og EØS-komiteens beslutning nr. 131/2004 (EUT L 64 av 10.3.2005, s. 67 og EØS-tillegget til EUT nr. 12 av 10.3.2005, s. 49).

⁽⁴⁾ Kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF angående definisjonen av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter (EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36).

- 7) Når det gjelder tersklene for samlet balanse er det, med mindre det foreligger nye forhold, god grunn til å holde fast ved framgangsmåten der det benyttes en koeffisient på omsetningsterskelen, basert på det statistiske forholdet mellom de to variablene. Den statistiske tendensen krever en økt stigning i omsetningsterskelen. Ettersom tendensen er forskjellig avhengig av bedriftenes størrelse, er det også hensiktsmessig å justere koeffisienten slik at den i størst mulig grad gjenspeiler den økonomiske utvikling, og ikke rammer mikrobedrifter og små bedrifter urimelig i forhold til mellomstore bedrifter. For mikrobedrifter og små bedrifter er koeffisienten svært nær 1. For enkelhets skyld bør det derfor i disse kategoriene velges samme verdi for terskelen for omsetningen som for terskelen for den samlede balanse.
- 8) Mikrobedrifter, som er en gruppe små bedrifter som har særlig betydning for å skape arbeidsplasser og entreprenørskap, bør også defineres bedre.
- 9) For bedre å forstå de økonomiske realiteter for SMB og sørge for å få skilt ut grupper av foretak som har større økonomisk tyngde enn virkelige SMB, bør det skilles mellom om bedriftene er uavhengige, om de har kapitalinteresser som ikke innebærer en kontrollerende stilling (partnerbedrifter) eller om de er knyttet til andre foretak. Grensen på en eierandel på 25 % for at en bedrift kan anses som uavhengig, som ble fastsatt i den tidligere kommisjons-rekommendasjon 96/280/EF, fastholdes.
- 10) For å stimulere til opprettelsen av bedrifter, egenkapitalfinansiering av SMB og utvikling av distrikts- og nærområder, kan foretak bli betraktet som uavhengige selv om visse kategorier av investorer som spiller en positiv rolle for finansieringen eller opprettelsen, har en andel på 25 % eller mer. Betingelsene for slike investorer har imidlertid ikke vært spesifisert tidligere. Fysiske personer eller grupper av personer som regelmessig foretar investeringer av risikokapital, såkalte "forretningsengler" ("business angels"), må nevnes særskilt ettersom deres evne til å gi nyetablerere relevante råd er et verdifullt bidrag i forhold til andre investorer av risikokapital. Deres investering i form av egenkapital utgjør også et supplement til investeringsselskapenes aktiviteter, ettersom de stiller mindre beløp til rådighet på et tidligere stadium av bedriftens utvikling.
- 11) For å gjøre det enklere, spesielt for EFTA-statene og bedriftene, bør man når det gjelder definisjonen av tilknyttede bedrifter følge forutsetningene som er fastsatt i artikkel 1 av rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper⁽⁵⁾, sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF⁽⁶⁾, i den grad de egner seg for dette kapitels formål. For å styrke incentivene for å investere i egenkapital i SMB, ble det innført en antakelse om at det ikke foreligger dominerende innflytelse på bedriften, i henhold til bestemmelsene i artikkel 5 nr. 3 i rådsdirektiv 78/660/EF av 25. juli 1978 om årsregnskapene for visse selskapsformer⁽⁷⁾, sist endret ved direktiv 2001/65/EF.
- 12) For å sikre at det nettopp er de bedrifter som virkelig har behov for de fordeler som blir innført for SMB gjennom de forskjellige bestemmelser og tiltak som er innført til fordel for disse, som også nyter godt av dem, bør det i visse tilfeller også tas hensyn til de forbindelser som eksisterer mellom foretakene gjennom fysiske personer. For å begrense behandlingen av slike tilfeller til det absolutt nødvendige, skal det kun tas hensyn til slike forbindelser når det er tale om selskaper som utøver aktiviteter på samme eller tilstøtende marked, om nødvendig under anvendelse av Overvåkningsorganets definisjon av "relevant marked" i vedlegg I til sitt vedtak om avgrensning av det relevante marked innen konkurranseretten i EØS.⁽⁸⁾

⁽⁵⁾ Rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 (EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1), innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 4.

⁽⁶⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (EFT L 283, 27.10.2001, p. 28), innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 4 ved EØS-komiteens beslutning nr. 176/2003 av 5.12.2003 (EUT L 88 av 25.3.2004, s. 53 og EØS-tillegget til EUT nr. 15 av 25.3.2004, s. 14).

⁽⁷⁾ Rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 (EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11), innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 4.

⁽⁸⁾ Kollegiets vedtak nr. 46/98/COL av 4. mars 1998 (EUT L 200 av 16.7.1998, s. 46 og EØS-tillegget til EUT nr. 52 av 18.12.1997, s. 10). Dette vedtaket tilsvarer Kommisjonens kunngjøring om definisjonen av det relevante marked med henblikk på konkurranselovgivningen i Fellesskapet (EFT C 372 av 9.12.1997, s. 5).

- 13) For å unngå tilfeldige skillelinjer mellom forskjellige offentlige organer i en EFTA-stat og av hensyn til rettssikkerheten, er det nødvendig å bekrefte at en bedrift der 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettighetene kontrolleres av et offentlig organ, ikke er en SMB.
- 14) For å lette den administrative byrden for foretakene, og sikre en enklere og raskere administrativ behandling av saker der det kreves at en bedrift har status som SMB, er det hensiktsmessig at bedriftene har mulighet til å bruke svorne erklæringer om visse av den aktuelle bedriftens forhold.
- 15) Ved definisjonen av SMB bør sammensetningen av de sysselsatte presiseres. For å fremme utviklingen av yrkesutdanning og vekslende utdanning, bør man ved beregningen av antall sysselsatte ikke regne med lærlinger og elever som har en kontrakt om yrkesutdanning. Svangerskaps- eller foreldrepermisjon skal heller ikke telles med.
- 16) De forskjellige typer foretak som defineres i henhold til sin forbindelse med andre bedrifter, representerer objektivt forskjellige grader av integrering. Det er derfor hensiktsmessig å anvende differensierte framgangsmåter for hver av disse typene foretak når man beregner de tall som representerer foretakenes aktiviteter og økonomiske styrke.

10.2 Definisjon av mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter

10.2.1 Bedrift

- 17) Som bedrift betraktes enhver enhet som utøver økonomisk virksomhet, uavhengig av juridisk status. Dette omfatter særlig bedrifter som er engasjert i håndverksvirksomhet eller annen aktivitet i form av enkeltmannsbedrifter, familiebedrifter, kommandittselskaper eller foreninger som regelmessig utøver økonomisk virksomhet.

10.2.2 Antall sysselsatte og økonomiske terskler til avgrensning av bedriftskategoriene

- 18) Kategorien mikrobedrifter, små og mellomstore bedrifter omfatter bedrifter som ansetter færre enn 250 personer og som har en årsomsetning som ikke overstiger EUR 50 millioner, og/eller en samlet årsbalanse som ikke overstiger EUR 43 millioner.
- 19) Innenfor kategorien SMB skal små bedrifter forstås som bedrifter som ansetter færre enn 50 personer og som har en årsomsetning og/eller samlet årsbalanse som ikke overstiger EUR 10 millioner.
- 20) Innenfor kategorien SMB skal mikrobedrifter forstås som bedrifter som ansetter færre enn 10 personer og som har en årsomsetning og/eller samlet årsbalanse som ikke overstiger EUR 2 millioner.

10.2.3 Typer av bedrifter som tas i betraktning ved beregning av antall sysselsatte og beløpsstørrelser

- 21) Med "uavhengig bedrift" forstås enhver bedrift som ikke regnes som partnerbedrift i henhold til nr. 22–23 eller som tilknyttet bedrift i henhold til nr. 24–28.
- 22) Med "partnerbedrifter" forstås alle bedrifter som ikke regnes som tilknyttede bedrifter i henhold til nr. 24–28 og der det foreligger følgende forbindelse: en bedrift (overordnet bedrift) eier, enten alene eller i fellesskap med en eller flere tilknyttede bedrifter som definert i nr. 24–28, 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettighetene i en annen bedrift (underordnet bedrift).
- 23) En bedrift kan imidlertid fortsatt regnes som uavhengig, dvs. uten partnerbedrifter, selv om denne terskelen på 25 % er nådd eller overskredet, dersom det er tale om følgende investorkategorier, forutsatt at disse verken enkeltvis eller i fellesskap er tilknyttet den aktuelle bedriften som beskrevet i nr. 24–28:

- a) offentlige investeringselskaper, risikokapitalselskaper, fysiske personer eller grupper av personer som regelmessig investerer i ikke-børsnoterte bedrifter ("forretningsengler"), forutsatt at den totale investeringen fra slike "forretningsengler" i et enkelt foretak ikke overstiger EUR 1 250 000,
 - b) universiteter eller nonprofit-forskningsentre,
 - c) institusjonelle investorer, herunder distriktsutviklingsfond,
 - d) selvstyrende lokale myndigheter med et årlig budsjett på mindre enn EUR 10 millioner og færre enn 5000 innbyggere.
- 24) Med "tilknyttede bedrifter" forstås bedrifter som har en av følgende forbindelser mellom hverandre:
- a) en bedrift har flertallet av stemmerettighetene som er tillagt aksjonærene eller medlemmene i en annen bedrift,
 - b) en bedrift har rett til å oppnevne eller avsette flertallet av medlemmene av administrasjons-, ledelses- eller tilsynsorganet i en annen bedrift,
 - c) en bedrift har rett til å utøve bestemmende innflytelse over en annen bedrift i henhold til en avtale inngått med denne bedriften, eller i henhold til en bestemmelse i stiftelsesdokumentet eller vedtektene,
 - e) en bedrift som er aksjonær eller deltaker i en annen bedrift, kontrollerer alene flertallet av aksjonærenes eller deltakernes stemmer i den aktuelle bedriften, i henhold til en avtale med andre aksjonærer eller deltakere i bedriften.
- 25) Dersom investorene som er nevnt i nr. 23 verken direkte eller indirekte er involvert i administrasjonen av den aktuelle bedriften, når det ses bort fra rettighetene de har som selskapsdeltakere, forutsettes at det ikke foreligger bestemmende innflytelse.
- 26) Bedrifter som står i noen av de forhold til hverandre som er beskrevet i nr. 24 gjennom en eller flere andre bedrifter, eller med de investorer som er nevnt i nr. 23, betraktes også som tilknyttede bedrifter.
- 27) Bedrifter som står i ett eller flere av slike forhold til hverandre gjennom en fysisk person eller gruppe av personer som opptre i fellesskap, oppfattes også som tilknyttede bedrifter dersom disse bedriftene utøver sin aktivitet eller deler av denne på samme marked eller på tilgrensende markeder.
- 28) Som "tilgrensende marked" betraktes markedet for et produkt eller en tjeneste i et direkte tidligere eller senere markedsledd.
- 29) Med unntak for de tilfeller som er beskrevet i nr. 23, kan en bedrift ikke oppfattes som en SMB dersom 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettighetene kontrolleres direkte eller indirekte av ett eller flere offentlige organer, enkeltvis eller i fellesskap.
- 30) Bedriftene kan avgi en erklæring om sin status som uavhengig bedrift, partnerbedrift eller tilknyttet bedrift, herunder opplysninger vedrørende tersklene nevnt i avsnitt 10.2.2. En slik erklæring kan avgis selv om kapitalen er spredt på en slik måte at det ikke er mulig å bestemme nøyaktig hvem som eier den, ved at bedriften kan erklære i god tro at den med rimelighet kan anta at ingen enkelt bedrift eller gruppe av bedrifter knyttet til hverandre, eier 25 % eller mer av bedriften. Slike erklæringer medfører ingen innskrenkning av den kontrollmyndighet som er fastsatt i nasjonale regler eller EØS-regler.

10.2.4 Data som skal brukes ved beregning av antall sysselsatte, beløpsstørrelser og referanseperiode

- 31) Dataene som benyttes ved beregningen av antall sysselsatte og beløpsstørrelse, er dataene fra det siste avsluttede regnskapsår, og de beregnes på årsbasis. De anvendes fra datoen for regnskapsavslutningen. Omsetningen beregnes eksklusiv moms og andre indirekte skatter og avgifter.

- 32) Dersom en bedrift på datoen for regnskapsavslutningen konstaterer en under- eller overskridelse på årsbasis av tersklene for antall sysselsatte eller de økonomiske terskler som angitt i avsnitt 10.2.2, vil dette ikke medføre at bedriften mister eller får status som mellomstor bedrift, småbedrift eller mikrobedrift, så sant ikke under- eller overskridelsen finner sted i to påfølgende regnskapsperioder.
- 33) Når det er tale om nyopprettede bedrifter som fortsatt ikke har godkjente regnskaper, beregnes de aktuelle datoene på grunnlag av et skjønn foretatt i god tro i løpet av regnskapsåret.

10.2.5 Antall sysselsatte

- 34) Antall sysselsatte er lik antallet årlige arbeidsenheter (årsverk), dvs. det antall personer som har arbeidet på fulltid i den aktuelle bedriften eller for den aktuelle bedriftens regning under hele det aktuelle referanseåret. Arbeid utført av personer som ikke har arbeidet hele året, som bare har arbeidet deltid uansett varighet, og arbeid utført av sesongarbeidere telles som brøkdeler av årsverk. Som sysselsatte regnes:
 - a) lønsmottakere,
 - b) personer som arbeider for bedriften i et underordnet forhold og sidestilles med lønsmottakere i nasjonal rett,
 - c) aktive bedriftseiere,
 - d) andelseiere som regelmessig arbeider i bedriften og nyter godt av økonomiske fordeler fra bedriften.
- 35) Lærlinger og elever under yrkesutdanning som har lærlingkontrakt eller yrkesutdanningskontrakt med bedriften, telles ikke som sysselsatte. Fødsels- og foreldrepermisjon telles ikke med.

10.2.6 Fastsettelse av tall for en bedrift

- 36) Ved en uavhengig bedrift fastsettes tall, herunder antall sysselsatte, utelukkende på grunnlag av bedriftens regnskaper.
- 37) Ved en bedrift som har partnerbedrifter eller tilknyttede bedrifter, fastsettes dataene, herunder antall sysselsatte, på grunnlag av bedriftens regnskap og andre data eller, såfremt slike foreligger, bedriftens konsoliderte regnskap eller de konsoliderte regnskaper der bedriften inngår gjennom konsolideringen.
- 38) Tall nevnt i nr. 37 legges sammen med tall fra den aktuelle bedriftens partnerbedrifter som er umiddelbart over- eller underordnet denne. Sammenleggingen skal være proporsjonal med prosentandelen av kapitalen eller stemmerettighetene (avhengig av hva som er høyest). Dersom det er tale om krysseierskap, anvendes den høyeste av prosentsatsene.
- 39) Til dataene nevnt i nr. 37 og 38 legges 100 % av dataene for eventuelle bedrifter som er direkte eller indirekte tilknyttet den aktuelle bedriften, og som ikke allerede inngår i regnskapene ved konsolidering.
- 40) Ved anvendelsen av nr. 37–39 skal tallene for partnerbedriftene til den aktuelle bedriften hentes fra disse bedriftenes regnskaper og andre data, i konsolidert versjon dersom dette finnes. Videre tillegges 100 % av tallene for eventuelle bedrifter som er knyttet til disse partnerbedriftene, så sant ikke disse tallene allerede inngår ved konsolidering.
- 41) Ved anvendelsen av nr. 37–39 skal tallene for bedriftene som er knyttet til den aktuelle bedriften hentes fra disse bedriftenes regnskaper og andre data, i konsolidert versjon dersom dette finnes. Til disse tillegges proporsjonalt tallene for eventuelle partnerbedrifter til disse tilknyttede bedriftene som er umiddelbart over- eller underordnet disse, så sant ikke tallene allerede er inkludert i de konsoliderte regnskapene med en prosentsats som minst er proporsjonal med prosentsatsen som er angitt i nr. 38.

- 42) Hvis en gitt bedrifts regnskaper ikke inneholder tall for antall sysselsatte, beregnes antallet ved proporsjonal samordning av data fra partnerbedriftene, og med tillegg av tall fra bedriftene som den aktuelle bedriften er tilknyttet.

10.2.7 Revisjon

- 43) På grunnlag av en gjennomgang av anvendelsen av definisjonen i dette kapittel, som skal utarbeides etter at Kommisjonen har utarbeidet et utkast i denne sammenheng, og der det tas hensyn til eventuelle endringer av artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF om tilknyttede bedrifter i den betydning direktivet omhandler, vil Overvåkningsorganet om nødvendig tilpasse definisjonen i dette kapittel, og særlig terskelverdiene for omsetning og samlet balanse, for å ta hensyn til erfaringene og den økonomiske utvikling i EØS.

10.3 Ikrafttredelse

- 44) Det nye kapittel 10 trer i kraft den dag det vedtas av EFTAs overvåkningsorgan.

**VEDTAK I EFTAs OVERVÅKNINGSORGAN
nr. 227/06/COL****2009/EØS/6/02****av 19. juli 2006****om statsstøtte til fordel for Farice hf.**

(Island)

EFTAs OVERVÅKNINGSORGAN⁽¹⁾ HAR —

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde⁽²⁾, særlig artikkel 61-63 og protokoll 26,

under henvisning til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol⁽³⁾, særlig artikkel 24,

under henvisning til overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 2 og del II artikkel 4 nr. 4, artikkel 6, artikkel 7 nr. 3 og artikkel 10,

under henvisning til Overvåkningsorganets retningslinjer⁽⁴⁾ for anvendelse og fortolkning av EØS-avtalens artikkel 61 og 62, særlig kapittel 17 om statsgarantier og kapittel 19 om offentlige myndigheters eierandeler,

under henvisning til Overvåkningsorganets vedtak nr. 125/05/COL om å innlede den formelle undersøkelsen med hensyn til statsstøtte til fordel for Farice hf. og innbydelsen til interesserte parter om å sende inn merknader i den forbindelse⁽⁵⁾, og

ut fra følgende betraktninger:

I. FAKTISKE FORHOLD**1. Framgangsmåte**

Ved brev av 27. februar 2004 fra Islands faste delegasjon til Den europeiske union, som videresendte et brev fra Finansdepartementet av 26. februar 2004, underrettet de islandske myndighetene Overvåkningsorganet om en statsgaranti til fordel for et islandsk sjøkabelprosjekt, dvs. Farice-prosjektet. Brevet ble mottatt og registrert 1. mars 2004 (dokument nr. 257593).

Ytterligere opplysninger ble oversendt ved brev av 14. mai 2004 fra den islandske delegasjonen, som videresendte et brev datert 13. mai 2004 fra det islandske Finansdepartementet. Brevet ble mottatt og registrert av Overvåkningsorganet 14. mai 2004 (dokument nr. 281472).

Etter ytterligere korrespondanse⁽⁶⁾ underrettet Overvåkningsorganet de islandske myndighetene ved brev av 26. mai 2006 om at det hadde vedtatt å innlede den formelle undersøkelsen fastsatt i overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 2 med hensyn til statsstøtte til fordel for Farice hf. (dokument nr. 319257).

Overvåkningsorganets vedtak nr. 125/05/COL om å innlede den formelle undersøkelsen ble offentliggjort i Den europeiske unions tidende og EØS-tillegget til denne⁽⁷⁾. Overvåkningsorganet

⁽¹⁾ Heretter kalt Overvåkningsorganet.

⁽²⁾ Heretter kalt EØS-avtalen.

⁽³⁾ Heretter kalt overvåknings- og domstolsavtalen.

⁽⁴⁾ Retningslinjer for anvendelse og fortolkning av EØS-avtalens artikkel 61 og 62 og overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 artikkel 1, vedtatt og utstedt av EFTAs overvåkningsorgan 19. januar 1994, offentliggjort i EFT L 231 av 3.9.1994 og EØS-tillegget til EUT nr. 32 av 3.9.1994, sist endret 7. februar 2007. Retningslinjene ble sist endret 29. mars 2006. Heretter kalt retningslinjene for statsstøtte.

⁽⁵⁾ Overvåkningsorganets vedtak nr. 125/05/COL, EUT C 277 av 10.11.2005, og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 10.11.2005, s. 4.

⁽⁶⁾ For nærmere beskrivelse av korrespondansen mellom Overvåkningsorganet og de islandske myndighetene vises det til Overvåkningsorganets vedtak om å innlede den formelle undersøkelsen, vedtak nr. 125/05/COL, offentliggjort i EUT C 277 av 10.11.2005, s. 14.

⁽⁷⁾ EUT C 277 av 10.11.2005 og EØS-tillegget til EUT nr. 56 av 10.11.2005, s. 4.

oppfordret interesserte parter til å legge fram sine merknader til dette. Overvåkningsorganet mottok ingen merknader fra interesserte parter.

De islandske myndighetene framla sine merknader til vedtak nr. 125/05/COL ved brev av 28. juni 2005 (dokument nr. 324236).

Som nevnt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen hadde Overvåkningsorganet, i forbindelse med egne undersøkelser på konkurranseområdet, uttrykt visse konkurransemessige betenkeligheter ved brev til Farice hf. av 31. januar 2003. Overvåkningsorganet hadde også anmodet om opplysninger om Farice-prosjektet som var relevante for vurderingen av prosjektets konkurransemessige betydning. Ved brev av 6. mai 2004 rettet Overvåkningsorganet en formell anmodning om opplysninger til Farice hf.⁽⁸⁾ Svar fra Farice hf. ble mottatt av Overvåkningsorganet 21. oktober 2004. Overvåkningsorganets egne undersøkelser på konkurranseområdet ble avsluttet ved brev fra Overvåkningsorganet av 2. juni 2006 (dokument nr. 365856).

2. Beskrivelse av tiltakene

2.1 *Beskrivelse av Farice-prosjektet*

Farice-prosjektet omfatter bygging og forvaltning av en undersjøisk telekommunikasjonskabel som knytter Island og Færøyene til Skottland.

Island og Færøyene har siden 1994 vært internasjonalt tilknyttet via den undersjøiske telekommunikasjonskabelen CANTAT-3. CANTAT-3 ble installert som en konsortiumkabel. Tilgang til CANTAT-3 ble sikret gjennom deltakelse i konsortiet⁽⁹⁾, gjennom uomstøtelige bruksrettigheter og gjennom utleiekapasitet fra konsortiumdeltakeren Teleglobe. CANTAT-3 har tilknytningspunkter i Canada, Island, Færøyene, Danmark, Det forente kongerike og Tyskland. Gjennom oppbyggingen av transatlantiske kabelsystemer som konkurrerer med CANTAT-3, fikk grunnleggerne av CANTAT-3 tilgang til andre, mer økonomisk gunstige tilkoplinger. De islandske og færøyske partene var imidlertid fortsatt avhengige av CANTAT-3-tilknytningen. Dette var en av faktorene disse partene måtte ta hensyn til i forbindelse med utviklingen av en ny tilknytning. CANTAT-3-kabelen hadde dessuten visse tekniske begrensninger ettersom kabelen er av en eldre type med begrenset kapasitet og ikke alltid er pålitelig. De islandske myndighetene oversendte en oversikt over flere feil på CANTAT-3-tilknytningen i perioden 1995–2003. Ingen andre enkeltstående internasjonale fibernettverksprosjekter hadde nådd disse to landene siden 1994, til tross for en generell kapasitetsøkning i de internasjonale og interregionale telekommunikasjonsrutene. Ifølge opplysninger fra de islandske myndighetene ble dette forhindret på grunn av de to landenes geografisk isolerte beliggenhet og den begrensede markedsstørrelsen.

Kostnadene forbundet med satellittoverføring, som er en annen overføringsmulighet, forventes å stige, og er uansett ikke ansett som egnet for overføring av internettrafikk som er følsom for forsinkelser. For å håndtere den økte telekommunikasjonstrafikken måtte et alternativ utvikles.

Farice-prosjektet ble igangsatt på initiativ fra den (på det tidspunkt) nesten 100 % statlig eide islandske teleoperatøren Landssími Íslands hf. (heretter kalt Síminn⁽¹⁰⁾) og den etablerte teleoperatøren på Færøyene, Føroya Tele, som vurderte å utvikle en sjøkabel som knyttet sammen Reykjavik, Tórshavn og Edinburgh. I 2002 ble det imidlertid klart at Farice-prosjektet ikke ville kunne settes i gang som et rent kommersielt forretningsprosjekt⁽¹¹⁾. Det ble foretatt en forundersøkelse i mars 2002 som konkluderte med at det ikke ville være mulig å finansiere prosjektet gjennom vanlig prosjektfinansiering. Det ble arbeidet for å opprette en bred allianse bak prosjektet for å sikre at det ble realisert. Dette resulterte i to beslutninger:

⁽⁸⁾ I samsvar med bestemmelsene i protokoll 21 til EØS-avtalen og overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 4 kapittel II artikkel 11.

⁽⁹⁾ Konsortiet inkluderte bl.a. den islandske teleoperatøren Landssími Íslands hf., Teleglobe og Deutsche Telekom.

⁽¹⁰⁾ Den islandske stats andel i Síminn ble solgt til Skipti ehf. med virkning fra august 2005.

⁽¹¹⁾ Se sammendragsrapporten som er gjengitt i vedlegg 1 til meldingen.

For det første ble kommunikasjonsmyndighetene på Island og Færøyene involvert i utformingen av prosjektet. De største sponsorene, Síminn og Føroya Tele, gjorde det klart at de ikke var interessert i å gi de nødvendige lånegarantiene på vegne av hele telemarkedet⁽¹²⁾. Den islandske stat ville derfor måtte delta og bidra aktivt i prosjektet.

For det andre ble det ansett som viktig at Og Vodafone, en viktig aktør i det islandske telemarkedet, skulle delta aktivt i prosjektet. Det ble besluttet at det i tillegg til opprettelsen av Farice hf. skulle opprettes et holdingselskap, *Eignarhaldsfélagið Farice ehf.* (heretter kalt "E-Farice"), med sikte på bygging og drift av det nye overføringssystemet⁽¹³⁾. Dette selskapet skulle eie alle de islandske aksjene i Farice, og skulle kjøpe Og Vodalphones aksjer i CANTAT-3. Et liknende tilbud ble gitt til Síminn, noe som ifølge IBM-rapporten⁽¹⁴⁾ som ble framlagt av de islandske myndighetene, førte til at E-Farice skulle håndtere all internasjonal forbindelse for Island. Som beskrevet i meldingen, ble det derfor antatt at CANTAT-3-kapasitet skulle håndteres og selges av E-Farice⁽¹⁵⁾.

I 2002 ble det nye aksjeselskapet, Farice hf., opprettet med sikte på å planlegge, bygge og drive et undersjøisk kommunikasjonskabelsystem for å overføre telekommunikasjons- og internett-trafikken mellom Island, Færøyene og Storbritannia. Ifølge opplysningene fra de islandske myndighetene var aksjeeierne i dette selskapet Síminn (47,33 %), Og Vodafone (1,33 %), den islandske stat (27,33 %), tre andre islandske operatører som til sammen eide 3,99 %, Føroya Tele (17,33 %) og to andre færøyske teleoperatører, som hver eide 1,33 %⁽¹⁶⁾. Den nye Farice-kabelen inkluderer en islandsk "backhaul"⁽¹⁷⁾ (Seyðisfjörður til Reykjavik), en undersjøisk del (fra Seyðisfjörður til Dunnet Bay), en færøysk "backhaul" (fra Funningsfjörður til Tórshavn) og en britisk "backhaul" (fra Dunnet Bay til Edinburgh). Avgjørelsen om å tildele Farice hf. oppgaven å forvalte kabelprosjektet ble truffet uten en forutgående anbudsinnbydelse. Ifølge forretningsplanen var de anslåtte samlede investeringskostnadene for Farice-prosjektet 48,9 millioner euro.

En aksjonæravtale av 12. september 2002 fastsatte at Farices prispolitikk skulle bygge på prinsippene for kostnadsorientering, gjennomsiktighet og likebehandling.

De islandske myndighetene har videre påpekt at bruken av Farice-kabelen er åpen for utenlandske så vel som innenlandske operatører, på like vilkår og til samme priser. Aksjonæravtalen er også åpen for nye aksjeeiere. Den fastsetter imidlertid at de eksisterende aksjeeierne alltid skal ha mulighet til å opprettholde sin egenkapitalposisjon i selskapet dersom aksjekapitalen økes (del 7 i aksjonæravtalen).

Den formelle åpningen av Farices undersjøiske overføringskabel fant sted i februar 2004.

2.2 *Beskrivelse av støtten fra den islandske stat*

a) Lånegarantien

Meldingens gjenstand er tildelingen av en statsgaranti for et lån på 9,4 millioner euro til Farice (heretter kalt A-terminlånet). Dette lånet inngår i en større, langsiktig lånepakke på et maksimumsbeløp på inntil 34,5 millioner euro.

⁽¹²⁾ Se også følgende merknad fra de islandske myndighetene: "Selv om Síminn var utpekt som leverandør av universelle tjenester, og som sådan skulle yte sikker langdistansetekommunikasjon, følte selskapet at det å øke kapasiteten for å møte etterspørselen samt å levere en alternativ rute for nødtilfeller var et økonomisk risikofylt foretagende, som ville gi liten avkastning på investeringen. For å lette den nødvendige oppgraderingen av kapasiteten, særlig tatt i betraktning den korte tiden som gjenstod for kapasiteten ville være mindre enn etterspørselen, trådte regjeringen inn."

⁽¹³⁾ I 2003 eide E-Farice ehf. 80 % av aksjene i Farice hf., mens de resterende 20 % av aksjene tilhørte Føroya Tele (19,93 %) og andre færøyske parter (til sammen 0,6 %).

⁽¹⁴⁾ IBM-rapporten er en rapport framlagt av de islandske myndighetene som gir et sammendrag av bakgrunnen og nåværende status for Farice-prosjektet. Den beskriver prosjektideen, forretningsplanen og nettverksstrukturen så vel som behovet for en ny kabel.

⁽¹⁵⁾ IBM-rapporten understreker forretningsmuligheten ved at E-Farices kjøp av CANTAT-3-kapasitet gir mulighet til å kople sammen de to kabelsystemene i ring på en slik måte at Farice hf. kan tilby sine kunder sikker tilknytning. Videre beskriver rapporten forhandlingene mellom E-Farice og Teleglobe om leie av mer CANTAT-3-kapasitet. Det er blitt drøftet hvorvidt Farice hf. eller E-Farice skal leie all tilgjengelig kapasitet til Island og Færøyene.

⁽¹⁶⁾ Opprinnelig kapitalinnskudd, som senere ble endret. Holdingselskapet E-Farice har alle aksjene til de islandske partene i Farice hf.

⁽¹⁷⁾ Begrepet "backhaul" viser ofte til overføring fra et fjerntliggende sted eller nettverk til et sentralt sted eller hovedsted. Den opprinnelige definisjonen av "backhaul" omfatter overføring av en telefonsamtale eller data forbi det vanlige destinasjonspunktet og deretter tilbake igjen for å utnytte tilgjengelig personell (operatører, agenter osv.) eller nettverksutstyr som ikke befinner seg på destinasjonen. Begrepet har utviklet seg til å få en mer generisk betydning. Vanligvis omfatter den en høykapasitetslinje.

Ifølge opplysningene som er framlagt av de islandske myndighetene, og særlig slik det framgår av avtalen av 27. februar 2004 (heretter kalt låneavtalen) mellom Farice hf., Íslandsbanki hf., andre finansinstitusjoner og andre garantister, fordeles de avtalte lånene på inntil 34,5 millioner euro på følgende måte:

Lån	Millioner euro	Utlåner	Rente ⁽¹⁾	Rente-perioder	Tilbakebetaling		Garantist
					Antall innbetalinger	Første innbetaling	
A	9,4	Den nordiske investeringsbanken	Euribor + 0,18 % p.a.	6 måneder	8 halvårlige innbetalinger	Sept. 2011	Den islandske regjering
B	4,7	Den nordiske investeringsbanken	Euribor + 0,80% p.a.	6 måneder	5 halvårlige innbetalinger	Sept. 2009	Landssími Íslands hf. (Síminn)
	4,7	Íslandsbanki hf.					
C	4,7	Føroya banki	Euribor + 1,00% p.a.	3 måneder	10 kvartalsvise innbetalinger	Sept. 2009	Telefon verkið P/F
D	11,0	Íslandsbanki hf.	Euribor + 1,50% p.a.	1 måned	48 månedlige innbetalinger	Sept. 2005	Ingen

⁽¹⁾ Selv om det vises til Libor som grunnlag for fastsettelsen av renten på lånet for hver delsum i brevet som følger meldingen, viser klausul 7.1 i låneavtalen til Euribor. Overvåkningsorganet anser derfor Euribor-renten som gyldig referanse ved fastsettelsen av renten som påløper på lånet for hver enkelt renteperiode.

Statsgarantien for A-terminlånet er en innkrevingsgaranti, dvs. at Farice hf. vil ha det fulle ansvaret for tilbakebetalingen av lånet og at kreditoren vil måtte gjøre regress gjeldende mot selskapet før statsgarantien kan tre i kraft. Farice hf. ble pålagt en årspremie på 0,5% (fastsatt av Islands nasjonale gjeldsforvaltningsorgan) som ble betalt på forskudd da låneavtalen og statsgarantien ble utstedt. Denne forskuddsbetalingen beløp seg til 438 839 euro, dvs. 4,7% av lånebeløpet. I tillegg påløp et garantigebyr på 120 000 ISK.

En tidligere innkrevingsgaranti ble undertegnet i juli 2003 i forbindelse med et mellomlån på 16 millioner euro. Innkrevingsgarantien dekket 6,4 millioner euro, dvs. 40% av mellomlånet. Mellomlånet ble tilbakebetalt ved utbetalingen av de langsiktige lånene på 34,5 millioner euro, og innkrevingsgarantien for mellomlånet bortfalt samme dag. Farice hf. betalte en garantiavgift på 0,50% og et garantigebyr på 120 000 ISK for denne garantien.

b) Den islandske regjeringens økning av aksjekapitalen

I begynnelsen av januar 2003 økte statens andel i Farice hf. fra en opprinnelig andel på 27,33% til 46,5%. Følgende forklaring ble gitt av de islandske myndighetene i deres svar i juni 2004:

”etter hvert som forretningsplanen ble utarbeidet, ble selskapets finansieringsbehov tydeligere og det ble besluttet å øke selskapets aksjekapital. Alle operatører på Island og Færøyene ble invitert til å kjøpe aksjer ved aksjekapitalutvidelsen. Da Síminn gjorde det klart at selskapet ikke ville bidra med mer enn 33,33% av aksjekapitalen, ville Telefonverkið bidra med nødvendig aksjekapital fra Færøyene (19,93%), den islandske regjeringen måtte bidra med 46,53% av den nødvendige aksjekapitalen ettersom andre operatører på Island ikke hadde økonomisk kapasitet til å kjøpe mer enn 1,2% av aksjekapitalen.”

Ifølge opplysningene fra de islandske myndighetene ble Farice hf.s samlede aksjekapital økt fra 327 000 euro til over 14 millioner euro. En detaljert oversikt over fordelingen av aksjekapital på de forskjellige aksjeeierne gis i tabellen nedenfor⁽¹⁸⁾:

⁽¹⁸⁾ Se brev fra de islandske myndighetene av 8. juni 2004, side 7.

Aksjekapital i Farice hf. (beløp oppgitt i tusentall)

	Forberedende fase			Jan-03			Jun-03		
	ISK	EUR (²)	Aksjeandel	ISK	EUR	Aksjeandel	ISK	EUR	Aksjeandel
Eignarhaldsfélagið Farice ehf.				947944	11242	79,90%	947944	11242	79,90%
Den islandske regjering	8200	90	27,33%	552067	6547	46,53%	491737	5831	41,45%
Siminn	14200	155	47,33%	395477	4690	33,33%	352259	4177	29,69%
Og Vodafone	400	4	1,33%	400	5	0,03%	103949	1232	8,76%
Lína.Net	400	4	1,33%	400	5	0,03%	400	5	0,03%
Fjarski ehf.	400	4	1,33%	400	5	0,03%	400	5	0,03%
RH-net	400	4	1,33%	400	5	0,03%	400	5	0,03%
Telefonverkið	5200	57	17,33%	236486	2804	19,93%	236486	2804	19,93%
Kall	400	4	1,33%	400	5	0,03%	400	5	0,03%
SPF spf.	400	4	1,33%	400	5	0,03%	400	5	0,03%
Totalt	30000	327	100,00 %	1186430	14070	100,00 %	1186430	14070	100,00 %

(²) Ettersom de islandske myndighetene ikke brukte den samme omregningskursen i hele tabellen, har Overvåkningsorganet endret tabellen som ble framlagt av de islandske myndighetene, når det gjelder beløpene oppgitt i euro. Det beregnet euro-beløpene i tabellen i samsvar med omregningskursene som er offentliggjort på Overvåkningsorganets nettside: <http://www.efitasurv.int/fieldsowork/fieldstateaid/dbaFile791.html>. For den forberedende fasen ble omregningskursen fra 2002, som var 91,58, anvendt. For tallene for 2003 ble omregningskursen fra 2003, som var 84,32, anvendt.

3. Innledning av den formelle undersøkelsen

I sitt vedtak nr. 125/05/COL om å innlede den formelle undersøkelsen trakk Overvåkningsorganet den foreløpige konklusjon at statsgarantien og den islandske stats aksjekapitalutvidelse i Farice hf. utgjorde statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1.

Overvåkningsorganet var i tvil om hvorvidt den islandske stats støttetiltak kunne erklæres forenlige med EØS-avtalens funksjon. I sitt vedtak om å innlede den formelle undersøkelsen uttrykte Overvåkningsorganet tvil med hensyn til om støttetiltakene – for å være forenlige med bestemmelsene i EØS-avtalen – stod i forhold til målene og ikke vred konkurransen i et omfang strider mot felles interesser. Tvilen gjaldt særlig spørsmålet om det ville gis tilgang til nettverket uten forskjellsbehandling. Ettersom den opprinnelige planen var å kanalisere også CANTAT-3-kapasitet via E-Farice hf., fryktet Overvåkningsorganet videre at konkurransen om forbindelsen til Island ville forsvinne, ettersom bare én leverandør ville bli igjen i markedet.

4. Merknader fra de islandske myndighetene

I sine merknader til vedtak nr. 125/05/COL av 28. juni 2005 gjentar de islandske myndighetene sin oppfatning av at det ikke er noen statsstøtte involvert i Farice-prosjektet. Ifølge de islandske myndighetene er lånegarantien og økningen av regjeringens aksjekapital i tråd med bestemmelsene om statsstøtte. Videre utgjør Farice-prosjektet infrastruktur i statsstøttereglenes forstand. De islandske myndighetene er imidlertid, som de gir uttrykk for i et tidligere brev av 21. januar 2005, av den oppfatning at en eventuell statsstøtte ville være forenlig med EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav b) og c).

De islandske myndighetene hevder at de aktuelle tiltakene er berettiget ut fra den oppfatning at telekommunikasjonsforbindelse og bredbåndstilgang er et nødvendig steg i moderniseringen av EU-fellesskapet og -økonomien, og at det er et viktig aspekt av Lisboa-agendaen samt en forutsetning for utviklingen av handlingsplanen for e-Europa.

På grunn av sin geografiske beliggenhet er Island særlig avhengig av å ha tilgang til økonomisk og pålitelig telekommunikasjonsforbindelse. Den forbindelsen som for tiden foreligger, er verken

tilfredsstillende, pålitelig eller akseptabel for den telekommunikasjonsavhengige islandske og færøyske økonomien på grunn av de tekniske begrensningene ved CANTAT-3.

Under disse omstendighetene var statens deltakelse en følge av behovet for å gjøre prosjektet bærekraftig. Uten statens deltakelse ville prosjektet enten blitt forsinket eller ikke iverksatt overhodet.

De islandske myndighetene er av den oppfatning at fordelene ved å garantere en pålitelig ytelse av teletjenester på Island oppveier ulempene ved en viss konkurransevridning overfor andre konkurrenter.

Før Farice ble etablert ble det holdt introduksjonsmøter med islandske operatører der bare tre av de "mindre" operatørene sa seg villige til å kjøpe aksjer i selskapet. Etter de islandske myndighetenes oppfatning ble det gjort en betydelig innsats for å finne finansieringspartnere, og det ble ikke satt noen nedre grense for aksjekapitalbidrag. De islandske myndighetene hevder derfor at deltakelsen var bred tatt i betraktning de spesielle omstendighetene rundt prosjektet.

De islandske myndighetene understreker at del 7 i aksjonæravtalen omfatter en fortrinnsrett for selskapene som stiftet Farice hf. Denne retten tilsvarer artikkel 34 i den islandske lov nr. 2/1995 om offentlige aksjeselskaper, der det er fastsatt at aksjeeiere har rett til å tegne nye aksjer direkte proporsjonalt med deres porteføljer. Denne retten kan overføres, og enhver aksjeeier kan dessuten alltid velge å ikke benytte sin fortrinnsrett. Videre fastsetter del 7 nr. 2 i aksjonæravtalen at aksjeeierne skal bidra til å sikre at nye parter kan delta i kapitalutvidelsen, uavhengig av fortrinnsretten.

Aksjonæravtalen fastsetter at prissettingen skal være likebehandlende og gjennomiktig og skje på markedsvilkår. Selskapets prispolitikk skal bygge på prinsippene om kostnadsorientering, gjennomsiktighet og likebehandling. De islandske myndighetene sammenlikner Farice-prosjektet med den situasjonen som ble behandlet i kommisjonsvedtak N307/2004 om et infrastrukturprosjekt for bredbånd i Storbritannia for å yte massemarkedsbredbåndtjenester til forretningsvirksomheter og innbyggere i fjerntliggende deler og landdistrikter i Skottland. Ifølge deres opplysninger er prisene for kapasitet i Farice-systemet sannsynligvis de høyeste sammenliknet med liknende tjenester i Nord-Atlanteren. Dette er en av grunnene til at mengden som ble solgt i 2005 tilsvarer mindre enn 5 % av den installerte kapasiteten til Farice i dag.

Når det gjelder spørsmålet om åpen tilgang, understreker de islandske myndighetene at tilgangen til infrastrukturen er åpen, gjennomiktig og likebehandlende.

Til slutt gir de islandske myndighetene uttrykk for at dersom det ble fastslått at statsstøtte var involvert, er det samlede støttebeløpet begrenset. Særlig når det gjelder lånegarantien, kan et slikt begrenset beløp ikke anses å være i strid med felleskapets interesser i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c). Med hensyn til den islandske stats aksjeutvidelse, hevdet de islandske myndighetene at *"det opprinnelige formålet med å etablere Farice hf. i september 2002 var bare å forberede bygging og drift av det undersjøiske kommunikasjonssystemet. Den gang var finansieringsbehovet for hele prosjektet ennå ikke fastslått, i likhet med den endelige aksjebeholdningen [...] Ikke ett selskap ville vært i stand til å påta seg den faktiske byggingen og driften av kabelen [...] Den første aksjeutvidelsen i januar 2003 var derfor ingen vanlig 'aksjeutvidelse' i et selskap, men liknet mer på en etablering av et nytt selskap med et nytt formål."* Den kjensgjerning at private operatører har hatt aksjemajoritet på alle trinn og bidratt vesentlig til selskapet samtidig med den islandske stat, viser at en eventuell statsstøtte ville vært svært begrenset.

Når det gjelder de konkurransemessige betenkelighetene (se del II.3.2 i vedtak nr. 125/05/COL), uttaler de islandske myndighetene at verken Farice hf. eller E-Farice ehf. i dag har planer om å kjøpe eller leie mer CANTAT-3-kapasitet, og at drøftelsene med Teleglobe på den tiden aldri førte til noen avtaler. Det har også vist seg at kundene på grunn av de høye prisene til Farice i økende grad bruker CANTAT-3-kapasitet, som kan konkurrere med Farice hf.

II. VURDERING

1. Statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1

EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 lyder som følger:

”Med de unntak som er fastsatt i denne avtale, skal støtte gitt av EFs medlemsstater eller EFTA-statene eller støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer, være uforenlig med denne avtales funksjon i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene.”

1.1. Lånegarantien fra den islandske stat

Vanligvis gir en statsgaranti mottakeren mulighet til å få bedre finansieringsvilkår for et lån enn de som vanligvis gis på finansmarkedene. Garantier gitt av staten kan derfor komme inn under virkeområdet for EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1.

I bestemmelsene i kapittel 17.4.2 i Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte med hensyn til statsgarantier (heretter kalt retningslinjene) har imidlertid Overvåkningsorganet behandlet et tilfelle der en individuell statsgaranti ikke utgjør statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1. En slik statsgaranti må oppfylle alle følgende vilkår:

- a) låntakeren er ikke i økonomiske vanskeligheter,
- b) låntakeren ville i prinsippet kunne få et lån på markedsvilkår fra finansmarkedene uten inngrep fra statens side,
- c) garantien er knyttet til en bestemt finansiell transaksjon, gjelder et fast maksimumsbeløp, dekker ikke mer enn 80 % av det utestående lånet og er tidsbegrenset,
- d) markedsprisen for garantien er betalt (noe som blant annet gjenspeiler garantiens beløp og varighet, sikkerheten som låntakeren stiller, låntakerens økonomiske stilling, virksomhetssektor og prospektene, rentene ved mislighold samt andre økonomiske forhold).

Overvåkningsorganet vil derfor først vurdere om statsgarantien til fordel for Farice hf. for A-terminlånet oppfyller de fire vilkårene fastsatt i retningslinjene, noe som ville utelukke at statsstøtte foreligger. Bare ved et negativt svar på dette spørsmålet vil Overvåkningsorganet vurdere hvert enkelt vilkår i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1.

1.1.1 Vilkår som utelukker at støtte foreligger – kapittel 17.4.2 i retningslinjene for statsstøtte.

Ifølge opplysningene som ble gitt av de islandske myndighetene, kunne prosjektet ikke settes i gang som en rent kommersiell virksomhet, men krevde at staten grep inn. Selv om Farice hf. ikke var i økonomiske vanskeligheter teknisk sett (det første vilkåret), kunne selskapet bare sikre et lån på 11 millioner euro på markedsvilkår (D-lån). Det faktum at bankene ikke bare krevde en garanti fra staten for A-terminlånet, men også fra de to statlige foretakene som hadde hatt telemonopol tidligere (Síminn for B-terminlånet og Telefonverkið P/F for C-terminlånet), og som fortsatt ble eid av de respektive statene, viser at Farice ikke var i stand til å få et lån på markedsvilkår uten at staten grep inn. Det andre vilkåret er derfor ikke oppfylt.

Når det gjelder det tredje vilkåret, inntok Overvåkningsorganet det foreløpige standpunkt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen at statsgarantien dekker 100 % av det garanterte A-terminlånet. Den samlede lånepakken består av fire (eller fem⁽¹⁹⁾) forskjellige lånebeløp med forskjellige lånevilkår, forskjellige utlånere og forskjellige garantier. De islandske myndighetene hevder at det dreier seg om bare ett lån på 34,5 millioner euro og at statsgarantien knyttet til A-terminlånet derfor ikke dekker mer enn 80 % av lånet. Det framgår imidlertid av låneavtalen at mens de fire lånene er gitt på bakgrunn av samme sikkerhet, er de gitt av forskjellige banker som påtar seg ansvaret bare for *sine* lånebeløp. Ingen av bankene ville gitt

⁽¹⁹⁾ Ettersom B-terminlånet er gitt av to forskjellige utlånere.

avkall på sin del av sikkerheten⁽²⁰⁾ – dersom Farice hf. mislyktes – for å dekke noen av de andre lånene. De forskjellige lånene har ikke bare forskjellige rentebetingelser, men også forskjellige tilbakebetalingsperioder, forskjellige antall rater og forskjellige garantister.

Det bør videre legges merke til at 80 %-regelen skulle sikre at kreditoren fortsatt har et insitamant til å vurdere hvor stor risiko vedkommende er villig til å ta. På bakgrunn av dette virker det ikke riktig – i forbindelse med den forretningsavgjørelsen Den nordiske investeringsbanken tok, og for å fastslå hvilket lånegrunnlag 80 %-regelen gjelder for – å ta hensyn til at andre lån er gitt av Íslandsbanki og Føroya Banki. Den nordiske investeringsbanken har ikke påtatt seg noe ansvar for disse lånene.

Av disse grunnene anser Overvåkningsorganet at hver enkelt del av det samlede lånebeløpet utgjør et selvstendig lån. At lånene er samlet i et felles dokument, synes ikke å være av vesentlig betydning. Overvåkningsorganet anser derfor at garantien fra staten dekker 100 % av det garanterte A-terminlånet for et maksimumsbeløp på 9,4 millioner euro. Det tredje vilkåret er derfor ikke oppfylt.

Når det gjelder det fjerde vilkåret, merker Overvåkningsorganet seg at det islandske statsgarantifondet krevde en garantipremie på 0,5 % p.a. i forbindelse med A-terminlånet. Premien ble forskuddsbetalt med et beløp på 438 839 euro. I tillegg ble det krevd en garanti på 120 000 ISK.

Bare forutsatt at statsgarantifondet i sin vurdering av premien tok hensyn til de konkrete vilkårene for det garanterte lånet, særlig vilkårene for tilbakebetaling⁽²¹⁾, og at fondet i sin vurdering tok hensyn til det såkalte markedsinvestorprinsippet, ville det fjerde vilkåret fastsatt i kapittel 17.4.2 i retningslinjene være oppfylt. De islandske myndighetene har imidlertid, til tross for at de er blitt bedt om å bevise at garantipremien gjenspeiler markedsrenten, ikke underbygd dette punktet, men hovedsakelig begrenset seg til å gjenta de relevante bestemmelsene i loven om statsgarantifondet. Overvåkningsorganet merker seg at selv om det tas hensyn til at den aktuelle garantien er en innkrevingsgaranti med en mindre risiko, ligger premien som ble pålagt Farice helt nederst i enden av spekteret av slike avgifter som skal fastsettes av det nasjonale gjeldsforvaltningsorganet (fra 0,5 til 4%⁽²²⁾), noe de islandske myndighetene ikke har begrunnet til tross for Overvåkningsorganets merknad i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen⁽²³⁾.

En ytterligere indikasjon på den riktige markedsrenten kan utledes av kapittel 17.3.2 i retningslinjene som definerer støttebeløpet, dvs. kontanttildelingsekvivalenten for en individuell garanti, som forskjellen mellom markedsrenten og renten som oppnås gjennom statsgarantien etter fratrekk av eventuelle premier. Dette bygger på forståelsen av at dersom låntakeren har fordel av en gunstig rente, som vedkommende ikke ville fått uten at staten grep inn, er støtteelementet lik det beløpet som gjenstår sammenliknet med markedsrenten og *etter* at premien er trukket fra. Dersom premien ikke fjerner denne fordelingen fullstendig, vil statsgarantien fortsatt begunstige mottakeren og dermed vri markedet. Under slike omstendigheter er fordelingen som følger av garantien, ikke fjernet gjennom premien, og den må da klassifiseres som støtte⁽²⁴⁾.

På grunnlag av tilgjengelige opplysninger (Overvåkningsorganet har ingen opplysninger om kredittverdigheten til Farice hf.) vil Overvåkningsorganet forsøke å fastsette en tilnærmet verdi for garantien og de respektive støtteintensitetene ved å sammenlikne A-terminlånet med D-terminlånet.

I sitt vedtak om å innlede den formelle undersøkelsen uttrykte Overvåkningsorganet tvil med hensyn til om renten på A-terminlånet skulle sammenliknes med B- eller D-terminlånet.

⁽²⁰⁾ Ifølge låneavtalens sikkerhetsdokument er en førsterangssikkerhet i land og eiendeler registrert for et beløp på 34,5 millioner euro.

⁽²¹⁾ Bestemmelsene i låneavtalen omfatter muligheten til å forskuddsbetale hele lånet eller deler av det, unntatt A-terminlånet, uten noe forskuddsbetalingsgebyr.

⁽²²⁾ Se brevet fra de islandske myndighetene av 21. januar 2005, side 9.

⁽²³⁾ Se side 11 i Overvåkningsorganets vedtak nr. 125/05/COL.

⁽²⁴⁾ De islandske myndighetene tar ikke dette aspektet i betraktning, men ser på betydningen av markedsprisen som sådan. Resultatet er at det faktisk at statsgarantien har ført til bedre lånevilkår enn markedsvilkårene, er ikke tatt i betraktning verken i forbindelse med det andre vilkåret (se ovenfor) eller det fjerde vilkåret.

Overvåkningsorganet anser at renten på A-terminlånet kunne sammenliknes med D-terminlånet⁽²⁵⁾, som er det eneste som ikke er sikret av staten eller et statseid selskap. Renteforskjellen mellom disse to lånene er på 1,32 prosentpoeng. Etter fratrukk av en garantipremie på 0,50 % er forskjellen 0,82 prosentpoeng⁽²⁶⁾. Det ville gi et støttebeløp på rundt 720 000 euro⁽²⁷⁾. Det bør imidlertid tas hensyn til at D-terminlånet har en kortere tilbakebetalingsperiode (løpetid) enn A-terminlånet. Mens A-terminlånet ikke vil være tilbakebetalt før i 2015, dvs. 11 år etter at låneavtalen ble inngått, vil D-terminlånet være tilbakebetalt i 2009 (se tabell i I 2.2. a. i dette vedtak). Dersom D-terminlånet hadde hatt like lang løpetid som A-terminlånet (dvs. til 2015), er det grunn til å tro at Íslandsbanki hf. ville ha bedt om en rente som var høyere enn Euribor + 1,50 %. Når Eurobonds avkastningskurver for 2004⁽²⁸⁾ legges til grunn, viser forskjellen mellom en løpetid på 5 år og en løpetid på 11 år en forskjell i avkastningsrente på ca. 0,8 prosentpoeng. For ikke å undervurdere fordelene av garantien og den tilhørende støtteintensiteten må denne forskjellen tas i betraktning, noe som for D-terminlånet ville gi en rente på Euribor + 2,3 % (1,5 % som utgangsbasis pluss 8 %), og dermed øke støtteintensiteten til 1,62 %⁽²⁹⁾ eller ca. 1,4 millioner euro⁽³⁰⁾. Dette tallet bør anses som en illustrasjon, og ikke som en nøyaktig beregning av støttebeløpet. Det kan ikke tas for gitt at en kommersiell utlåner av et lån uten garanti ville kreve 2,12 prosentpoeng⁽³¹⁾ mer enn renten på A-terminlånet, selv med samme løpetid. Rentekravet ville avhenge av utlånerens risikovurdering, og ikke nødvendigvis omfatte de forhøyelsene som er beregnet ovenfor.

Dermed er tre av de fire kumulative vilkårene fastsatt i retningslinjene for vurdering av hvorvidt en individuell statsgaranti utgjør statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 ikke oppfylt. Selv om låntakeren, Farice hf., ikke var i økonomiske vanskeligheter teknisk sett, var selskapet ikke i stand til å få et lån fra finansmarkedene til markedsvilkår uten inngrep fra staten, men trengte statsgarantien for 100 % av det utestående A-terminlånet. Videre betalte Farice hf. ikke en markedspris for garantien, noe som ville gjenspeilet garantibeløpet og -varigheten samt sikkerheten låntakeren har stilt, så vel som, særlig, virksomhetssektoren og prospektene.

Av disse grunnene kan Overvåkningsorganet ikke konkludere med at statsgarantien som er gitt til Farice hf. for A-terminlånet, utelukker at statsstøtte foreligger.

1.1.2 *Vilkårene i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1*

For at et tiltak skal anses som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 må det oppfylle følgende kumulative vilkår: støtten gir visse foretak et selektivt fortrinn, gis gjennom statlige midler, vrir eller truer med å vri konkurransen og påvirker samhandelen mellom EØS-avtalens parter.

Tiltaket utgjør et selektivt fortrinn som begunstiger et foretak

Et tiltak som gir en fordel til noen bestemte mottakere og ikke er et generelt tiltak, utgjør støtte.

De islandske myndighetene har hevdet at støtten til Farice-prosjektet ikke omfatter statsstøtte fordi sjøkabelen kvalifiserer som infrastruktur og støtte til denne derfor utgjør et "generelt" tiltak, og ikke et selektivt. Som det er uttrykt i kommisjonsmelding COM (2001) 35 final, "Styrking av kvalitetsservice i havner: en nøkkel for europeisk transport"⁽³²⁾, er selektivitetskriteriet en viktig referanseverdi ved avgjørelsen av hvorvidt et konkret finansieringstiltak utgjør statsstøtte.

Slik Kommisjonen praktiserer det, skal statlig finansiering av bygging eller forvaltning av infrastruktur ikke anses som støtte dersom infrastrukturen forvaltes direkte av staten (noe som

⁽²⁵⁾ I henhold til klausul 7.4 i låneavtalen kan bare marginen for A-terminlånet endres etter at avtalen er underskrevet. En slik endring kan finne sted 18. mars 2011 og vil ha virkning til lånet utløper. Ettersom dette avhenger av framtidige forhandlinger, er Overvåkningsorganet ikke i stand til å vurdere hvorvidt en slik endret margin vil utgjøre statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 eller hvorvidt en mulig støtte vil kunne tillates. De islandske myndighetene vil imidlertid kunne påvise eksistensen av et støtteelement for en eventuell framtidig endring ved å anvende beregningsparametrene som er fastsatt i det foregående nummeret, og ville måtte melde støttetiltaket til Overvåkningsorganet dersom et støtteelement forelå.

⁽²⁶⁾ Euribor + 1,50 % p.a. – (Euribor + 0,18 % p.a.) – 0,50 % = 0,82 %.

⁽²⁷⁾ Basert på følgende beregning: EUR 438 839/0,5 x 0,82 = EUR 719 695.

⁽²⁸⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/EYC/EN/eyc-EN.htm#historical

⁽²⁹⁾ Euribor + 2,30 % p.a. – (Euribor + 0,18 % p.a.) – 0,50 % = 1,62 %.

⁽³⁰⁾ EUR 438 839/0,5 x 1,62 = EUR 1 421 838.

⁽³¹⁾ 2,30 – 0,18 (renten på A-terminlånet).

⁽³²⁾ Melding av 13.2.2001, COM (2001) 35 final.

ikke er tilfelle i dette prosjektet) eller dersom en offentlig anbudsinnbydelse ligger til grunn for valg av forvalter og tilgangen til infrastrukturen er åpen for alle potensielle brukere uten forskjellsbehandling⁽³³⁾.

Som det ble påpekt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen, kan det ha vært forsøkt å oppnå bred deltakelse i prosjektet, men verken byggingen eller forvaltningen av selskapet ble organisert gjennom en offentlig anbudsinnbydelse. Den statlige deltakelse var snarere et resultat av et privat initiativ tatt av de to etablerte teleoperatørene⁽³⁴⁾. Når det gjelder tilgang uten forskjellsbehandling, var det dessuten slik at mens deltakelse i selskapet i henhold til aksjonæravtalen ikke er begrenset, har stifterne visse fortrinnsretter, noe som ser ut til å gi dem en bedre posisjon enn nye aksjeeiere.

Uavhengig av dette og i tråd med Kommisjonens praksis utgjør et tiltak ikke et generelt tiltak dersom organet som forvalter infrastrukturen, utfører en økonomisk aktivitet, ettersom dette kan gi mottakeren en potensiell fordel⁽³⁵⁾ framfor konkurrerende operatører. I denne forbindelse er det tilstrekkelig å legge merke til at statsstøtte begunstiger Farice hf. som forvalter kabelen og selger brukerrettigheter til interesserte parter mot vederlag. I henhold til rettspraksis fra De europeiske fellesskaps førsteinstansdomstol utgjør forvaltning av infrastruktur en økonomisk aktivitet i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1⁽³⁶⁾. Farice hf. kan profitte på å bygge en infrastruktur som er sikret med en statsgaranti og med statlig deltakelse i en situasjon der private parter ikke var villige til å sikre full finansiering av prosjektet, mens andre operatører kan være nødt til å finansiere 100 % av det på egen hånd.

I tillegg er deltakelsen i selskapet hovedsakelig aktuelt for teleoperatører. Forbindelse via Farice-kabelen selges for tiden bare i store enheter til næringslivsaktører som igjen selger tjenesten i nedstrømsmarkedet til sluttbrukere. Det var disse næringslivsaktørene som tok det initiativet staten reagerte på. Denne typen tjenester er derfor rettet mot kommersielle operatører, og ikke mot allmennheten. Overvåkningsorganet er derfor av den oppfatning at prosjektet bør anses som et opplegg rettet mot foretak, som er underlagt statsstøttekontroll, og ikke som en generell infrastruktur⁽³⁷⁾.

For å avgjøre hvorvidt et statlig tiltak utgjør støtte, er det nødvendig å fastslå hvorvidt mottakerforetaket får en økonomisk fordel som det ikke ville fått under normale markedsforhold.

Som det fremgår av retningslinjenes kapittel 17.2.1 nr. 1, gir en statsgaranti låntakeren en mulighet til å oppnå bedre økonomiske vilkår for et lån enn de betingelsene som vanligvis gis i finansmarkedene. Det vanlige er at låntakeren som får fordel av statsgarantien, uten denne garantien ikke ville finne en finansinstitusjon som var villig til å låne ut, uansett vilkår.

Som nevnt ovenfor (i del II.1.1.1 i dette vedtak), viser det faktum at bankene ikke bare krevde en garanti for A-terminlånet fra staten, men også fra de to statlige foretakene som tidligere hadde telekommunikasjonsmonopol (Siminn for B-terminlånet og Telefonverkið P/F for C-terminlånet), og som fortsatt var eid av de respektive statene, at Farice ikke var i en posisjon der det kunne få et lån på markedsvilkår uten statlig inngrep.

Videre skal statens risikobyrd vanligvis kompenseres med en egnet premie. Som det framgår ovenfor (i del II.1.1.1 i dette vedtak), ligger premien som Farice hf. ble pålagt, helt nederst i spekteret og representerer kanskje ikke en adekvat kompensasjon. De islandske myndighetene

⁽³³⁾ Kommisjonsvedtak N 527/02 – Hellas, Finansiell støtte til et privat selskap til planlegging, konstruksjon, testing og oppstart av flybensinrørene som forsyner den nye internasjonale lufthavnen i Athen.

⁽³⁴⁾ Se kommisjonsvedtak C 67-69/2003 om støtte til bygging av en propylenrørledning mellom Rotterdam, Antwerpen og Ruhr-området, nr. 48. De islandske myndighetenes argument om at direktiv 2002/20/EF bare krever en generell tillatelse (og ikke anbudsinnbydelse) er gyldig, men ikke relevant i statsstøttesaker. I henhold til statsstøttebestemmelsene er utlysning av anbudsinnbydelse et av de elementene som skal vurderes for å avgjøre om et tiltak kan klassifiseres som infrastruktur.

⁽³⁵⁾ Se kommisjonsvedtak N 527/02 Hellas, Finansiell støtte til et privat selskap til planlegging, konstruksjon, testing og oppstart av flybensinrørene som forsyner den nye internasjonale lufthavnen i Athen. Også kommisjonsvedtak N 860/01 – Østerrike om skistedet Mutterer Alm, der driften av skiheiser ble ansett som en økonomisk aktivitet som begunstiget skiheisoperatøren og derfor ikke utgjorde et infrastrukturtiltak. Se kommisjonsvedtak C 67-69/2003, nr. 48.

⁽³⁶⁾ Se sak T-128/98 *Aéroports de Paris v Europakommisjonen* [2000] saml. II-3929.

⁽³⁷⁾ Se kommisjonsvedtak N 213/2003 – Project Atlas, bredbåndsinfrastruktur for næringsparker.

har i sine merknader ikke gitt noen opplysninger angående de betenkelighetene på dette punktet som ble uttrykt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen, og som lå til grunn for Overvåkningsorganets vurdering av hvorvidt den betalte premien var adekvat. Dette må særlig ses i forbindelse med det faktum at premien ikke helt fjernet fordelene som Farice hf. fikk gjennom en lavere rente for A-terminlånet fra bankene. Som det framgår av retningslinjenes kapittel 17.2.1 nr. 2, er det en fordel for foretaket når staten gir avkall på en adekvat premie.

Overvåkningsorganet anser derfor at Farice hf. har fått en økonomisk fordel som det ikke ville fått under normale markedsforhold.

Statlige midler

For å bli ansett som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 skal den økonomiske fordelene gis av staten eller av statlige midler. Den islandske stat garanterte for et lån på 9,4 millioner euro til fordel for Farice, dvs. at statsgarantien involverer statlige midler.

Som uttrykt i retningslinjenes kapittel 17.2.1 nr. 2, er det slik at når staten gir avkall på en adekvat premie, innebærer det et trekk på statlige midler. Som vist ovenfor ligger den premien som Farice hf. ble pålagt, helt nederst i spekteret og representerer kanskje ikke en adekvat kompensasjon, særlig tatt i betraktning den lave renten som ble fastsatt. Ettersom den islandske stat kunne krevd at det skulle betales en høyere premie, og dermed har gitt avkall på høyere inntekter, er statlige midler involvert.

Staten handlet heller ikke som en privat markedsinvestor, noe som ville utelukket anvendelsen av EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1. Drøftelsen av de to ovennevnte kriteriene viser at prosjektet ikke ble satt i gang på kommersielt grunnlag. Statens deltakelse i prosjektet, blant annet ved å garantere for A-terminlånet, var nødvendig i en situasjon der private markedsinvestorer – dersom de hadde gitt garantien – ville krevd en høyere premie. Dette viser at den islandske stat, når den påtok seg å gi garantien, ikke handlet i tråd med markedsinvestorprinsippet.

Vridning av konkurransen og påvirkning av samhandelen mellom avtalepartene

For at EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 skal få anvendelse må tiltaket vri konkurransen og påvirke samhandelen mellom avtalepartene. Foretak som begunstiges av en økonomisk fordel fra staten som reduserer den vanlige kostnadsbyrden, oppnår en bedre konkurransestilling enn de som ikke kan nyte godt av denne fordelene.

Statens inngrep styrker Farice hf.s posisjon når det gjelder å sikre prosjektfinansieringen, sammenliknet med konkurrenter som ikke har fordelene av en slik garanti, og som måtte foreta investeringen på rene markedsvilkår, for eksempel andre leverandører av kabler for internettforbindelse (slik som CANTAT-3-nettverket). Konsortiet som driver CANTAT-3-nettverket omfatter blant annet den islandske teleoperatøren Landssími Íslands hf., Teleglobe og Deutsche Telekom. CANTAT-3 har tilknytningspunkter i Canada, Island, Færøyene, Danmark, Storbritannia og Tyskland.

Garantien er dessuten gitt for et prosjekt som utføres av multinasjonale næringslivsaktører og utgjør en aktivitet som omfatter samhandel mellom avtalepartene.

Tiltaket vrir derfor konkurransen og påvirker samhandelen mellom avtalepartene.

Konklusjon

Av ovennevnte grunner konkluderer Overvåkningsorganet med at statsgarantien som er gitt til fordel for Farice hf. for A-terminlånet, utgjør statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1.

1.2 *Statens økte deltakelse som aksjeeier i Farice hf.*

Mellom det tidspunkt da selskapet ble etablert i september 2002 og tidspunktet for meldingen i begynnelsen av 2004, økte den statlige deltakelsen i Farice hf. fra en opprinnelig andel på 27,33 % til 46,5 %. Ifølge forklaringen som de islandske myndighetene ga i sitt svar av juni 2004, gjorde Síminn det klart at selskapet ikke hadde til hensikt å bidra med mer enn 33,33 % av aksjekapitalen⁽³⁸⁾.

I forbindelse med statsstøttevurderingen må det fastslås hvorvidt kapitalutvidelsen i Farice hf. som staten stod for, er i samsvar med markedsinvestorprinsippet. I retningslinjenes kapittel 19 fastsettes Overvåkningsorganets generelle tilnærming til offentlige myndigheters aksjeervervelse.

I henhold til retningslinjenes kapittel 19.6 bokstav b) er statsstøtte ikke involvert når frisk kapital tilføres et foretak under omstendigheter som ville aksepteres av en privat investor som driver sin virksomhet under normale markedsøkonomiske forhold. Dette kan få anvendelse når offentlige andeler i et selskap skal økes, forutsatt at kapitalen som tilføres, står i forhold til det antall aksjer myndighetene har, og en privat aksjeeier samtidig skyter inn kapital. Den private investorens eierandel må ha reell økonomisk betydning.

På den annen side foreligger statsstøtte når frisk kapital tilføres under omstendigheter som ikke ville blitt akseptert av en privat investor som driver sin virksomhet under normale markedsøkonomiske forhold. Ifølge retningslinjenes kapittel 19.6 bokstav c) er dette blant annet tilfelle når kapitaltilførselen i selskaper der kapitalen er delt mellom private og offentlige aksjeeiere, gjør at det offentliges eierandel blir vesentlig høyere enn i utgangspunktet og de private aksjeeierne relativt lave interesse i høy grad skyldes selskapets dårlige utsikter til fortjeneste.

De islandske myndighetene hevder at den islandske stats aksjekapitalutvidelse ikke burde anses som en tilførsel av ny kapital, men snarere som den opprinnelige etableringen av selskapet. De islandske myndighetene fastslår at Farice hf. med aksjekapitalen på 30 millioner ISK i september 2002 ikke var i stand til å påta seg prosjektet med å bygge eller drive et undersjøisk kommunikasjonssystem. I stedet for å opprette – slik det ble drøftet – et nytt selskap, fant den første aksjeutvidelsen i januar 2003 sted, som derfor ifølge de islandske myndighetene ikke var en vanlig "aksjeutvidelse" i et selskap, men faktisk tilsvarte etablering av et nytt selskap med et nytt formål. Overvåkningsorganet påpeker at retningslinjene for statsstøtte anser aksjekapitalutvidelse, uansett på hvilket tidspunkt den finner sted, som en underkategori av tilførsel av frisk kapital. Ettersom retningslinjene gjenspeiler det generelle markedsinvestorprinsippet, må aksjekapitalutvidelser analyseres individuelt. Selv om regjeringen hadde påtatt seg den høyeste andelen allerede i den forberedende fasen, ville det likevel gjort den islandske stats kapitalbidrag til gjenstand for en analyse i henhold til statsstøttebestemmelsene. For den vurderingen er det derfor bare relevant hvorvidt aksjekapitalutvidelsen gjenspeiler tankegangen til en privat markedsinvestor.

Overvåkningsorganet benekter ikke at de private operatørens økning av eierandeler i realiteten inntraff samtidig med statens kapitalutvidelse. Det er imidlertid Overvåkningsorganets oppfatning at de private operatørens aksjekapitalutvidelse ikke stod i forhold til statens.

Som det framgår av tabellen ovenfor (se del I.2.2 bokstav b) i dette vedtak) økte Farice hf.s kapital fra 327 000 euro til 14 070 000 euro i januar 2003. Den islandske stats andel økte fra 27,33 % (90 000 euro) til 46,53 % (6 547 000 euro), dvs. med nesten 20 prosentpoeng. De islandske myndighetene hevder med rette at Síminns andel økte fra 155 000 euro til 4 690 000 euro, men relativt sett falt Síminns andel fra 47,33 % to 33,33 % (14 prosentpoeng). Med unntak for Telefonverkið falt også alle de andre deltakernes andel (fra 1,33 % til 0,33 %), noe som viser at de kommersielle aktørene relativt sett trakk seg delvis ut av prosjektet.

Dette er et naturlig resultat av selskapets dårlige utsikter til fortjeneste. I sitt brev av september 2004 uttrykte de islandske myndighetene at:

⁽³⁸⁾ Se del I.2.2 bokstav b) i dette vedtak.

”Síminn fólte at det á øke kapasiteten for á dekke den páregnelige etterspørselen, samt á opprette en alternativ rute for nødstillfeller, var et økonomisk risikofyllt foretagende, som ville gi liten avkastning på investeringen (særlig for et aksjeselskap som skulle privatiseres). For á lette den nødvendige oppgraderingen av kapasiteten, særlig sett i lys av den korte tiden som gjenstod for kapasiteten ville være mindre enn etterspørselen, grep regjeringen inn.”

De islandske myndighetene hevder videre at markedets labre interesse for prosjektet ble merkbar i den forberedende fasen da Síminn og Telefonverkið engasjerte IBM Consulting for á få rådgivning om prosjektets økonomiske bærekraft og finansieringsmulighetene for det. Resultatene viste tydelig at finansieringen ikke kunne skje med tradisjonelle midler⁽³⁹⁾.

På bakgrunn av dette ser det ut som den opprinnelige mangelen på interesse fra private investorer var grunnen til at regjeringen tegnet for den nødvendige kapitalutvidelsen tidlig i 2003⁽⁴⁰⁾, som økte statens deltakelse i Farice hf.

Den islandske stats økte andel i Farice ble videre fulgt av tildelingen av en statsgaranti for á dekke A-terminlånet på 9,4 millioner euro, som vurderes ovenfor i dette vedtak. I henhold til retningslinjenes kapittel 19.6 bokstav d) foreligger en presumpsjon for statsstøtte når myndighetenes inngrep skjer i form av tilegnelse av eierandeler kombinert med andre typer inngrep som skal meldes i henhold til overvåknings- og domstolstavgtalens protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 3.

Økningen av aksjekapitalen i en situasjon der ingen private investorer økte sin aksjekapital i samme grad, utgjorde dermed en fordel for et enkeltstående selskap, Farice hf., og trekk på statlige midler.

Statens inngrep styrker Farice hf.s posisjon når det gjelder á sikre prosjektfinansieringen, overfor konkurrenter som ikke nyter godt av statlig deltakelse (f.eks. CANTAT-3-nettverket) i en situasjon der private operatører ikke er villige til á bidra med ytterligere finansiering. Konsortiet som driver CANTAT-3-nettverket omfatter blant annet den islandske teleoperatøren Landssimi Íslands hf., Teleglobe og Deutsche Telekom. CANTAT-3 har tilknytningspunkter i Canada, Island, Færøyene, Danmark, Storbritannia og Tyskland.

Videre gjelder aksjeutvidelsen et prosjekt som utføres av multinasjonale næringslivsaktører og omfatter en aktivitet som er gjenstand for samhandel mellom avtalepartene.

Tiltaket vrir dermed konkurransen og påvirker samhandelen mellom avtalepartene.

1.3 Konklusjon

Av ovennevnte grunner konkluderer Overvåkningsorganet med at statsgarantien for A-terminlånet og aksjekapitalutvidelsen foretatt av den islandske stat utgjør statsstøtte i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1.

2. Prosessuelle krav

I henhold til overvåknings- og domstolstavgtalens protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 3 skal *”EFTAs overvåkningsorgan underrettes, tidsnok til at det kan oversende sine merknader, om eventuelle planer om á gi eller endre støtte.”* I henhold til artikkel 2 nr. 1 sammenholdt med overvåknings- og domstolstavgtalens protokoll 3 del II artikkel 3, skal *”eventuelle planer om á gi ny støtte meldes til Overvåkningsorganet tidsnok av den berørte EFTA-staten og skal ikke settes ut i livet for Overvåkningsorganet har tatt, eller anses á ha tatt, en avgjørelse som tillater slik støtte.”*

⁽³⁹⁾ Se brev fra de islandske myndighetene av 25. juni 2004, side 3.

⁽⁴⁰⁾ Overvåkningsorganet kjenner til de islandske myndighetenes henvisning til talen til styreformann i Farice hf. den 24. januar 2004. I denne talen ble det imidlertid bare sagt at det var et *”forretningsforetagende med beskjedne profitmuligheter”* og at de private operatørene også stilte sikkerhet. Det siste er aldri blitt benektet av Overvåkningsorganet; spørsmålet om hvorvidt statens økte andel er forholdsmessig, er imidlertid ikke besvart.

Farice hf. ble etablert i 2002, og byggearbeidet startet allerede i juni 2003. Kabelen ble offisielt åpnet i februar 2004⁽⁴¹⁾. Aksjekapitalutvidelsen fant sted i januar 2003, og innkrevingsgarantien fra de islandske myndighetene ble utstedt 27. februar 2004, dvs. før Overvåkningsorganet hadde en mulighet til å uttrykke sitt syn på meldingen av tiltaket 27. februar 2004. De islandske myndighetene satte dermed tiltaket i verk før Overvåkningsorganet hadde tatt en endelig avgjørelse om det.

Overvåkningsorganet merker seg derfor at de islandske myndighetene ikke overholdt stillstandsbestemmelsen som er fastsatt i overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del II artikkel 3.

3. Forenlighet

Etter Overvåkningsorganets oppfatning faller støttetiltakene ikke inn under noen av unntakene fastsatt i EØS-avtalens artikkel 59 nr. 2⁽⁴²⁾ og artikkel 61 nr. 2 eller 3 bokstav a) og d).

Som nevnt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen kan statsstøtten etter Overvåkningsorganets oppfatning ikke berettiges i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav b). Eksistensen av pålitelig internasjonal overføringsmulighet kunne riktignok anses å være av generell interesse under visse omstendigheter. Prosjektet er transnasjonalt, men det er ikke nok til å anse at prosjektet faller inn under unntaket i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav b). Den aktuelle støtten framstår som en sektorstøtte som begunstiger et enkeltstående selskap (Farice hf.), og den gis som følge av et privat initiativ fra en gruppe næringslivsaktører, og ikke som en støtte som fører til mer utbredte positive resultater for den europeiske økonomien eller skaper viktige ringvirkninger for samfunnet generelt. Prosjektet gagnar ikke Det europeiske økonomiske område som helhet⁽⁴³⁾, og ligger også utenfor rammen for ethvert fellesskapstiltak på dette området⁽⁴⁴⁾.

Det må vurderes om støtten kan berettiges i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c). I henhold til denne bestemmelsen kan støtte anses som forenlig dersom den *”har til formål å lette utviklingen av enkelte næringsgrener eller på enkelte økonomiske områder, forutsatt at støtten ikke endrer vilkårene for samhandelen i et omfang som strider mot felles interesser”*.

Overvåkningsorganet anser at vurderingen av forenlighet skal ta utgangspunkt direkte i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c). For å anses som forenlig i henhold til denne bestemmelsen må statsstøttetiltaket være nødvendig og stå i forhold til det formål som søkes oppnådd.

3.1 Støttetiltakenes nødvendighet

Overvåkningsorganet merker seg at prosjektet har til formål å sikre internettforbindelse til Island gjennom en pålitelig overføringsmetode med den tidligere CANTAT-3-forbindelsen som reserve. På grunn av sin geografiske beliggenhet er Island særlig avhengig av å ha tilgang til økonomisk og pålitelig teleforbindelse. Som det framgår av del I.2 i dette vedtak, var alternativer i form av den eksisterende CANTAT-3-kabelen eller satellitter ikke holdbare alternativer på lang sikt, enten på grunn av tekniske begrensninger eller avhengighet av andre aksjeeiere i konsortiet (CANTAT-3⁽⁴⁵⁾) eller de økte kostnadene (satellitter). Den nye sjøkabelen, som skal bli den primære overføringsforbindelsen til Island, har større kapasitet, er mer pålitelig og er – sammen med CANTAT-3 – i stand til å sikre ytelse av teletjenester til Island. Tilgang til bredbånd⁽⁴⁶⁾ er

⁽⁴¹⁾ Pressemelding av 3. februar 2004.

⁽⁴²⁾ De islandske myndighetene har ikke oversendt opplysninger som setter Overvåkningsorganet i stand til å foreta en vurdering i henhold til denne bestemmelsen.

⁽⁴³⁾ Se f.eks. statsstøttesak N 576/98 Det forente kongerike angående Channel Tunnel Rail Link, der linjen for høyhastighetstog var en linje av betydning for hele EU, og ikke bare for en eller noen få medlemsstater.

⁽⁴⁴⁾ Dette kriteriet belyses f.eks. i kommisjonsvedtak om skattemessige avskrivningsfordeler gitt til tyske flyselskaper, EFT L 146 av 20.6.1996, s. 42.

⁽⁴⁵⁾ Som det ble uttalt i sammendragsrapporten som ble framlagt av de islandske myndighetene i meldingen av 27. februar 2004, stod særlig konsortiumdeltakeren Teleglobe overfor forretningsvanskeligheter.

⁽⁴⁶⁾ Dataoverføring der ett enkelt medium kan overføre flere kanaler samtidig. Begrepet brukes også for å sammenlikne frekvensbåndbredde som er større enn 3 MHz smalbandfrekvenser. Bredbånd kan overføre mer data med større hastighet.

gjennom Kommisjonens politikk og statsstøttevedtak⁽⁴⁷⁾ anerkjent som et legitimt formål, og utgjør en type tjeneste som av natur er egnet til å påvirke produktivitet og vekst i et stort antall sektorer og virksomheter på en positiv måte.

Som det framgår av Farice-prosjektets historie (særlig forundersøkelsen fra mars 2002), kunne prosjektet ikke settes i gang som et rent privat initiativ. Både tildelingen av en statsgaranti og aksjekapitalutvidelsen var resultat av behovet for en større statlig deltakelse for å gjøre prosjektet økonomisk bærekraftig. Uten statlig deltakelse ville prosjektet enten ha blitt utsatt eller ikke påbegynt i det hele tatt. Av disse grunnene anser Overvåkningsorganet at statsstøtten var nødvendig i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c).

3.2 *Støttetiltakets forholdsmessighet*

For at støttetiltaket skal være forenlig med EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c) må det stå i forhold til målet og ikke vri konkurransen i et omfang som strider mot felles interesser. Fordelene ved at det sikres pålitelig levering av teletjenester til Island må veies mot ulempene ved konkurransevridning i forhold til konkurrenter som ikke har tilgang til offentlige midler ved gjennomføring av liknende prosjekter.

Verken byggeoppdraget eller oppgaven å forvalte kabelen ble tildelt Farice hf. etter en åpen anbudsinnbydelse. Etter Overvåkningsorganets oppfatning kan det faktum at det er spredt mye informasjon om dette prosjektet, slik de islandske myndighetene hevder, ikke erstatte en formell anbudsinnbydelse, særlig ettersom denne deltakelsen var begrenset til islandske og færøyske parter⁽⁴⁸⁾. Den åpne anbudsinnbydelsen har vært ansett som et positivt, om enn ikke nødvendigvis obligatorisk, element for godkjenning av bredbåndprosjekter i Kommisjonens praksis⁽⁴⁹⁾. I forbindelse med disse vedtakene er det særlig blitt understreket at anbudsutsetting av oppgaven å forvalte kabelen til en uavhengig formuesforvalter sikret nøytraliteten til infrastrukturforvalteren bedre enn i en situasjon der tjenesteyteren har kontroll over infrastrukturen, slik tilfellet er her.

Overvåkningsorganet merker seg det positive i at aksjonæravtalen sikrer gjennomsiktlige priser til markedsvilkår og uten forskjellsbehandling. Prispolitikken virker gjennomslutlig, og planen er offentliggjort på Farice hf.s nettside og omfatter formelen som anvendes for å beregne priser.

Videre er aksjonæravtalen i prinsippet åpen for nye interessenter. I vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen hadde Overvåkningsorganet noen betenkeligheter angående nye interessenters posisjon i forhold til stifterne. Disse betenkelighetene skyldtes først og fremst del 7 i aksjonæravtalen, som beskytter stifternes posisjon ved å gi dem muligheten til å opprettholde sin egenkapitalposisjon. I sine merknader til Overvåkningsorganets vedtak⁽⁵⁰⁾ har imidlertid de islandske myndighetene fjernet Overvåkningsorganets tvil og understreket forskjellen mellom tilgang til eierskap i selskapet og tilgang til telekommunikasjonskabelen. Som nevnt i forrige avsnitt sikrer aksjonæravtalen gjennomslutlige priser til markedsvilkår og uten forskjellsbehandling, og gir derfor adekvat tilgang til telekommunikasjonskabelen.

Den tentativt beregnede støtten med hensyn til statsgarantien (1,62 %⁽⁵¹⁾) eller ca. 1,4 millioner euro er ganske begrenset når den ses i forhold til de samlede investeringskostnadene på 48,9 millioner euro, som den utgjør 2,9 % av. Når det gjelder den islandske stats aksjeutvidelse, var statens aksjekapital i juni 2003 allerede redusert til 41 %, mens egenkapitalandelen til andre private operatører som Og Vodafone hadde økt. De islandske myndighetene har påpekt at til tross for at de nåværende aksjeeierne var åpne for å ta i mot nykommere, har ingen selskaper vist interesse for prosjektet⁽⁵²⁾. Det er ikke enkelt å foreta en beregning av beløpet som er gitt i statsstøtte som et resultat av utvidelsen av den islandske stats aksjekapital. Selv om man imidlertid gikk så langt som å anse hele kapitalutvidelsen som statsstøtte, og selv om man anså hele

⁽⁴⁷⁾ Se handlingsplan 2004 for e-Europa, melding fra Kommisjonen, Et informasjonssamfunn for alle, 28.5.2002, COM (2002), 263 final, se kommisjonsvedtak N 213/2003 Project Atlas – bredbåndinfrastruktur for næringsparker, og N 307/2004 Bredbånd i Skottland – fjerntliggende distrikter og landdistrikter.

⁽⁴⁸⁾ De islandske myndighetene uttaler følgende: "Det ble forsøkt oppnådd bred deltakelse av aksjeeiere i Island og Færøyene for Farice-prosjektet, og alle teleoperatører ble invitert til å delta i stiftelsen av selskapet."

⁽⁴⁹⁾ Kommisjonsvedtak N 307/2004, N 199/2004 og N 213/2003.

⁽⁵⁰⁾ Se brev fra de islandske myndighetene av 28. juni 2006, side 5.

⁽⁵¹⁾ Se fotnote 31 i dette vedtak.

⁽⁵²⁾ Se brev fra de islandske myndighetene av 28. juni 2006, side 5.

A-terminlånet som statsstøtte⁽⁵³⁾, ville det samlede beløpet for den islandske stats bidrag være ca. 15,5 millioner euro. Dette utgjør ca. 32 % av investeringskostnadene for Farice-prosjektet⁽⁵⁴⁾. De europeiske fellesskaps domstol har fastslått at en vurdering av forenlighet i henhold til statsstøttebestemmelsene ikke skal gi et resultat som er i strid med andre traktatbestemmelser. For vurderingen i henhold til statsstøttebestemmelsene er det derfor også relevant om statsstøtte gis til et prosjekt som kan føre til konkurransemessige betenkeligheter ved anvendelsen av EØS-avtalens artikkel 53 og/eller 54⁽⁵⁵⁾. I denne forbindelse uttalte Overvåkningsorganet blant annet i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen at selv om den eksisterende infrastrukturen CANTAT-3 fortsatt er på plass⁽⁵⁶⁾, var det – blant annet – betenkeligheter knyttet til at all CANTAT-3-forbindelse til Island i framtiden vil bli kanalisert gjennom E-Farice hf., som har aksjemajoriteten i Farice hf.⁽⁵⁷⁾ Overvåkningsorganet var derfor redd for at konkurransen om overføringsforbindelsen til Island ville forsvinne, ettersom bare én leverandør ville være igjen på markedet. Disse betenkelighetene eksisterer ikke lenger.

Farice-prosjektet fremmer konkurransen ved at det skapes en ny kanal for internasjonal overføringsforbindelse der det tidligere bare forelå tilbud om CANTAT-3.

Videre har andre kjøpere av engroskapasitet i Island enn Farices stiftere, som et resultat av Farice hf.s priser, som er høye sammenliknet med internasjonale priser, hatt en tendens til å bruke CANTAT-3-kapasitet, som Teleglobe tilbyr til lavere priser. Dette viser at Farice ikke ser ut til å være i stand til å kontrollere priser eller levering i markedet for internasjonal forbindelse fra/til Island under de foreliggende markedsforholdene. De islandske myndighetene anslår at Teleglobe for tiden selger kapasitet til islandske kunder som tilsvarer ca. 50 % av volumet som kanaliseres gjennom Farice. Det ser ikke ut til at Farice hf.s prispolitikk underbyr CANTAT-3s priser og kan drive denne konkurrenten ut av markedet. Grossistkunder som ikke er tilknyttet Farice hf.s stiftere, kan gå utenom Farice-kabelen og har faktisk gjort det.

De islandske myndighetene reagerte også på de betenkelighetene som ble uttrykt i vedtaket om å innlede den formelle undersøkelsen om at Farice hf. opprinnelig hadde planer om felles kjøp/leie av økt båndbredde i CANTAT-3 for å kople de to systemene i ring. Slike omfattende kjøp av tilgjengelig kapasitet ville i praksis ha fjernet Teleglobe som en konkurrent til Farice. De islandske myndighetene uttalte at Farice hf. eller E-Farice ehf. for tiden ikke har noen planer om å kjøpe eller leie mer CANTAT-3-kapasitet, og at drøftelsene med Teleglobe⁽⁵⁸⁾ for noen år siden aldri førte til noen avtale. Situasjonen i dag er at både Farice- og CANTAT-3- kapasitet er tilgjengelig til og fra Island. I tillegg finnes det andre operatører, som TDC og T-Systems, som leverer kapasitet på CANTAT-3 til Island, om enn i mindre skala.

I den situasjonen som foreligger, er det derfor ingen grunn til at Overvåkningsorganet skal ha betenkeligheter knyttet til konkurranseaspektene, og de tilhørende konkurransesakene er avsluttet.

4. Konklusjon

På grunnlag av vurderingen ovenfor anser Overvåkningsorganet at støtten til fordel for Farice hf. er forenlig med EØS-avtalen. Uavhengig av dette beklager Overvåkningsorganet at tiltakene ble iverksatt før Island hadde meldt statsgarantien til Overvåkningsorganet og før Overvåkningsorganet hadde gjort et endelig vedtak i forbindelse med statsstøttevurderingen av tiltakene —

⁽⁵³⁾ Se Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte kapittel 17 punkt 17.3, der det fastslås at i visse situasjoner kan verdien av garantien være så høy som det beløpet som faktisk dekkes av denne garantien.

⁽⁵⁴⁾ Støtteintensiteter på 35 % av de samlede investeringskostnadene har f.eks. blitt godkjent av Europakommisjonen i statsstøttesak N 188/2006 – Latvia, for et bredbåndprosjekt i landdistrikter.

⁽⁵⁵⁾ Jf. sak C-225/91 *Matra SA v Kommisjonen* [1993] saml. 3203, nr. 41, EFTA-domstolens dom i sak E-09/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v EFTAs overvåkningsorgan*, 2006 EFTA Court Report s. 45, nr. 82.

⁽⁵⁶⁾ Om samtidig eksistens av allerede etablert infrastruktur, se kommisjonsvedtak N 307/2004 nr. 45, der det understrekes positivt at dette reduserer risikoen for unødvendig duplisering og begrenser den økonomiske virkningen for operatører som allerede har infrastruktur på plass. Se også kommisjonsvedtak N 199/2004 nr. 41 og N 213/2003 nr. 47.

⁽⁵⁷⁾ Se fotnote 13 i dette vedtak.

⁽⁵⁸⁾ Teleglobe har overlevd den tidligere "kapittel 11-saken", og selskapet er for tiden notert på NASDAQ.

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Støtten til fordel for Farice hf. i form av en statsgaranti for et lån og en kapitalutvidelse utgjør statsstøtte som er forenlig med EØS-avtalens funksjon i henhold til EØS-avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c).

Artikkel 2

Dette vedtak er rettet til Republikken Island.

Artikkel 3

Dette vedtak har kun gyldighet i engelsk språkversjon.

Utfærdiget i Brussel, 19. juli 2006.

For EFTAs overvåkningsorgan,

Bjørn T. Grydeland

President

Kristján A. Stefánsson

Medlem av kollegiet

EF-ORGANER

KOMMISJONEN

**Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5289 – Agusta/CAE/Rotorsim)**

2009/EØS/6/03

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 26. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene Agusta S.p.A. ("Agusta", Italia, kontrollert av det italienske Finmeccanica Societa per Azioni) og CAE Aviation Training B.V. ("CAE", Nederland, tilhører det kanadiske foretaket CAE Inc.) i fellesskap overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over det italienske foretaket Rotorsim Srl. ("Rotorsim") ved kjøp av aksjer i et nystiftet fellesforetak.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Agusta: produksjon av helikoptre, levering av tilknyttede tjenester,
 - CAE: simulerings- og kontrollteknologi og opplæringsløsninger for luftfartsindustrien,
 - Rotorsim: drift av flygesimulatorer.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 28 av 4.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5289 – Agusta/CAE/Rotorsim, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/04****(Sak COMP/M.5386 – Penta/Okna Rąbień)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 27. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 og etter henvisning i henhold til artikkel 4 nr. 5 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det tsjekkiske foretaket Penta Holding Limited ("Penta") ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det polske foretaket OKNA Rąbień Sp. Zo.o. ("Okna").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Penta: aksjekapital,
 - Okna: montering og distribusjon av vinduer og glassdører.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 26 av 3.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5386 – Penta/Okna Rąbień, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5406 – IPIC/MAN Ferrostaal AG)

2009/EØS/6/05

1. Kommisjonen mottok 23. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket International Petroleum Investment Company ("IPIC", De forente arabiske emirater) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det tyske foretaket MAN Ferrostaal AG ("MAN Ferrostaal").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - IPIC: langsiktige investeringer i energi og energirelaterte foretak, med hovedvekt på oljeraffinering og tilknyttede oppstrøms og nedstrøms distribusjons- og servicenettverk,
 - MAN Ferrostaal: hovedentreprenør for nøkkelferdige industrianlegg, samt tilknyttede tjenester som prosjektutvikling, prosjektfinansiering og prosjektstyring.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 26 av 3.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5406 – IPIC/MAN Ferrostaal AG, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5433 – Sanacorp/v.d. Linde)

2009/EØS/6/06

1. Kommisjonen mottok 29. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det tyske foretaket Sanacorp Pharmahandel GmbH ("Sanacorp", kontrollert av det italienske foretaket Millenium S.p.A) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det tyske foretaket v.d. Linde Arzneimittel GmbH ("v.d. Linde").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Sanacorp: engros-distribusjon av legemidler og tilbyder av tilknyttede tjenester. Foretaket har 15 anlegg i Tyskland, men bare mindre aktiviteter i Nordrhein-Westfalen.
 - v.d. Linde: engros-distribusjon av legemidler og tilbyder av tilknyttede tjenester i Tyskland, hovedsakelig i Nordrhein-Westfalen.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 29 av 5.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5433 – Sanacorp/v.d. Linde, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/07****(Sak COMP/M.5438 – NBC Universal/De Agostini Communications/IMI
Investimenti/Cattleya)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 27. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene NBC Universal ("NBC", kontrollert av General Electric ("GE", USA)), De Agostini Communications ("DeAC", Luxembourg, kontrollert av De Agostini S.p.A. ("DeA", Italia)) og IMI Investimenti S.p.A. ("IMI", Italia, kontrollert av Intesa Sanpaolo S.p.A. ("Intesa Sanpaolo", Italia)) ved kjøp av aksjer i fellesskap overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over det italienske foretaket Cattleya S.p.A. ("Cattleya").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - NBC Universal: utvikling, produksjon og markedsføring av underholdning, nyheter og informasjon,
 - DeAC: filmdistribusjon og produksjon av audiovisuelle programmer,
 - IMI: investeringer i aksjekapital, med egne og forvaltede midler,
 - Cattleya: film- og TV-produksjon i Italia.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 29 av 5.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5438 – NBC Universal/De Agostini Communications/IMI Investimenti/Cattleya, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5448 – Abbott/Advanced Medical Optics)
Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

2009/EØS/6/08

1. Kommisjonen mottok 19. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det amerikanske foretaket Abbott Laboratories ("Abbott") overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det amerikanske foretaket Advanced Medical Optics, Inc. ("AMO") gjennom et offentlig kjøpstilbud.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Abbott: forskning, utvikling, framstilling og salg av et bredt utvalg helseprodukter,
 - AMO: forskning, utvikling, framstilling og salg av øyepleieprodukter (men ikke andre helseprodukter).
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 25 av 31.1.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5448 – Abbott/Advanced Medical Optics, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/09****(Sak COMP/M.5452 – Daimler/Evonik/Li-Tec)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 22. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det tyske foretaket Daimler AG ("Daimler") delvis overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over det tyske foretaket Li-Tec Vermögensverwaltungs-GmbH ("Li-Tec"). Transaksjonen skjer ved kjøp av aksjer som nå tilhører det tyske foretaket Evonik Industries, AG ("Evonik").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Daimler: utvikling og produksjon av personbiler og nyttekjøretøyer, samt finansielle tjenester,
 - Evonik: kjemisk industri, energi og fast eiendom,
 - Li-Tec: forskning, utvikling og produksjon av litium-ion-batterier til bilindustrien og annen bruk, samt batteristyringssystemer.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 26 av 3.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5452 – Daimler/Evonik/Li-Tec, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/10****(Sak COMP/M.5453 – OPE/CCH)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 26. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det amerikanske foretaket One Equity Partners II L.P. ("OEP"), kontrollert av JPMorgan Chase & Co (USA), ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det amerikanske foretaket Columbian Chemicals Holding LLC ("CCH").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - OEP: aksjefond,
 - CCH: produksjon og salg av karbonsvart.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 28 av 4.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5453 – OPE/CCH, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/11****(Sak COMP/M.5459 – Alcoa/Elkem)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 29. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Alcoa Inc. ("Alcoa", USA) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det norske foretaket Elkem Aluminium ANS ("Elkem Aluminium").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Alcoa: aluminiumsindustri, inkludert produksjon, salg og markedsføring av primæraluminium,
 - Elkem Aluminium: produksjon, salg og markedsføring av primæraluminium.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 30 av 6.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5459 – Alcoa/Elkem, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2009/EØS/6/12****(Sak COMP/M.5465 – Orkla/Sapa)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 30. januar 2009 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning der det norske foretaket Orkla ASA ("Orkla") ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele det svenske foretaket Sapa AB ("Sapa").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Orkla: merkevarer, aluminiumsindustri, fornybar energi, spesialmaterialer, finansielle investeringer,
 - Sapa: framstilling og levering av myke metallprofiler.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 30 av 6.2.2009. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01 eller +32 (0)2 296 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.5465 – Orkla/Sapa, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32.

Vedtaket om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5186 – Investor AB/Altor/Lindorff JV)

2009/EØS/6/13

Kommisjonen vedtok 16. juli 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5186. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtaket om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5293 – Santander/Alliance & Leicester)

2009/EØS/6/14

Kommisjonen vedtok 15. september 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5293. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5310 – Jysk Stålindustrie/Volgo-Balt)

2009/EØS/6/15

Kommisjonen vedtok 15. januar 2009 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32009M5310. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5341 – Allianz/Cominvest)

2009/EØS/6/16

Kommisjonen vedtok 18. desember 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på tysk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5341. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5346 – APMM/Broström)

2009/EØS/6/17

Kommisjonen vedtok 14. januar 2009 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32009M5346. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
**(Sak COMP/M.5360 – RBSK Group/DZ Bank Group/RZB Group/HVB Banca
pentru Locuinte)**

2009/EØS/6/18

Kommisjonen vedtok 3. desember 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5360. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5367 – BC Funds/SGB Group)

2009/EØS/6/19

Kommisjonen vedtok 25. november 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på tysk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5367. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5372 – Société Générale/La Caixa/JV)

2009/EØS/6/20

Kommisjonen vedtok 5. desember 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5372. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5388 – Diester Industrie/Oleon Group)

2009/EØS/6/21

Kommisjonen vedtok 8. januar 2009 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på fransk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32009M5388. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5401 – REWE/Coop Switzerland/transGourmet Holding SE)

2009/EØS/6/22

Kommisjonen vedtok 19. desember 2008 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på tysk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32008M5401. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

**Vedtak om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.5415 – Telenet/Concentra/VAR/JV)**

2009/EØS/6/23

Kommisjonen vedtok 21. januar 2009 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning, og å erklære den forenlig med det felles marked. Vedtaket er gjort på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004. Det foreligger i uavkortet tekst bare på engelsk, og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Vedtaket kan fås:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker, på <http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>. Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne et bestemt vedtak, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32009M5415. EUR-Lex gir tilgang til Det europeiske fellesskaps regelverk på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/>).

Innbydelse til å sende inn forslag – ENTR/CIP/09/E/N02S001

2009/EØS/6/24

Ungt entreprenørskap, og entreprenørskapsopplæring

1. Formål og beskrivelse

Dette tiltaket har til hensikt å støtte gjennomføringen av EUs ”Small Business Act”, særlig prinsipp 1, og Oslo-agendaen for entreprenørskapsopplæring i Europa ved å fremme vinnende ideer på området entreprenørskapsopplæring, og stimulere entreprenørskapstenking blant unge i Europa.

Støtte vil bli gitt til prosjekter som har noen av følgende mål (prioriterte områder):

Del 1:

- å opprette et tverreuropeisk seminarprogram for lærere i entreprenørskap i høyere utdanning, for å utveksle erfaringer og lære av erfaringer fra etablerere (sommerakademi for entreprenørskap)

Del 2:

- å skape en felles plattform på nettet for lærere i entreprenørskap og andre fagfolk
- å skape et europeisk nettverk for lærere i entreprenørskap
- å fremme entreprenørskap blant universitetsutdannede kvinner
- å stimulere entreprenørskapstenking blant unge utenfor utdanningssystemene
- å utvikle innovativt og praksisbasert undervisningsmateriale om entreprenørskap til bruk i høyere (universitets)utdanning, særlig ved å bruke eksempler fra virkeligheten og læring gjennom erfaring

Aktivitetene må ha tydelig europeisk merverdi. Forslag som ikke faller inn under de ovennevnte prioriteringene kan også bli valgt i del 2 dersom de tilsvarer et initiativ oppført i Oslo-agendaen for entreprenørskapsopplæring i Europa og gir merverdi.

Oslo-agendaen for entreprenørskapsopplæring i Europa er å finne og kan lastes ned fra:

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/doc/oslo_agenda_final.pdf

2. Hvem kan søke?

Søknader må sendes inn av en juridisk person. Eventuelle organisasjoner som søker må være rettmessig stiftet og juridisk registrert.

Alle offentlige eller private organisasjoner kan delta i innbydelsen, forutsatt at de kan bevise de har den særlige erfaring som er angitt i innbydelsens nr. 6.3. Dette kan særlig omfatte:

- offentlig administrasjon på alle nivåer; nasjonale, regionale og lokale myndigheter
- utdanningsinstitusjoner (skoler på primær- og sekundærtrinnet, yrkesskoler, universiteter osv.)
- frivillige organisasjoner, foreninger og stiftelser med aktiviteter på de aktuelle områdene
- offentlige og private tilbydere av utdanning
- handels- og industrikammere og tilsvarende organisasjoner, næringslivsorganisasjoner og nettverk til støtte for foretak.

Søkere må være juridiske personer etablert i et av følgende land:

- medlemsstatene i EU
- EØS-statene: Island, Liechtenstein og Norge,
- søkerland, kandidatland og andre land som deltar i rammeprogrammet for konkurranseevne og nyskaping: Albania, Kroatia, Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia, Israel, Montenegro, Serbia og Tyrkia.

Kommisjonen har mulighet til å støtte forslag fra søkere i kandidatland eller andre land forutsatt at det innen utvelgelsen er inngått avtaler om at det aktuelle landet kan delta i arbeidsprogrammet for entreprenørskap og nyskaping for 2009 i henhold til europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1639/2006/EF av 24. oktober 2006 om opprettelse av et rammeprogram for konkurranseevne og nyskaping (2007–2013).

3. Budsjet og prosjektperiode

Maksimalt budsjett for disse aktivitetene er ca. EUR 2 750 000.

Anslått andel prosjekter/gjennomsnittlig størrelse:

Under del 1 vil det maksimalt bli støttet 2 prosjekter.

Under del 2 vil det maksimalt bli støttet 10 prosjekter.

Tak for samfinansiering fra Fellesskapet:

Bare prosjekter som forutsetter en EU-støtte på minst EUR 200 000 og maksimalt EUR 500 000 vil få støtte.

Sats for samfinansiering av støtteberettigede kostnader:

For del 1, opptil 60 %.

For del 2, opptil 50 %.

Planlagt startdato for prosjekter: 1. november 2009.

Maksimal varighet for prosjekter:

Del 1: 36 måneder.

Del 2: 15 måneder.

4. Søknadsfrist

Søknader må sendes til Kommisjonen senest 20. april 2009.

5. Ytterligere opplysninger

Innbydelsen i sin helhet og søknadsskjemaer finnes på

<http://ec.europa.eu/enterprise/funding/index.htm>

Søknader må være i samsvar med kravene i innbydelsen, og sendes inn på det fastsatte skjemaet.

**Forslag til tiltak under arbeidsprogrammet for 2009 for støtteprogrammet for
informasjons- og kommunikasjonsteknologi som del av rammeprogrammet for
konkurranssevne og nyskaping (2007–2013) 2009/EØS/6/25**

Det er utlyst en innbydelse til å sende inn forslag til tiltak under arbeidsprogrammet for 2009 for støtteprogrammet for informasjons- og kommunikasjonsteknologi som del av rammeprogrammet for konkurransevne og nyskaping (2007–2013).

Innbydelsen som er utlyst gjelder følgende: CIP-ICT PSP-2009-3.

Frist og budsjett er angitt i utlysningsteksten, som er offentliggjort på ICT PSP-nettstedet:

http://ec.europa.eu/ict_psp

Informasjon fra medlemsstatene om statsstøtte gitt i henhold til kommisjonsforordning 2009/EØS/6/26 (EF) nr. 1628/2006 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på nasjonal investeringsstøtte til regionene

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
XR 3/08	Den tsjekkiske republikk	Severovýchod	Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007–2013	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 8
XR 4/08	Den tsjekkiske republikk	Jihovýchod	Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 8
XR 56/08	Italia	Sardegna	Pacchetti integrati di agevolazione per le PMI operanti nei settori dell'industria, dell'artigianato e dei servizi	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 9
XR 78/08	Italia	Sardegna	Contratto di investimento per le PMI operanti nei settori dell'industria, dell'artigianato e dei servizi	EUT C 270 av 25.10.2008, s. 24
XR 100/08	Italia	Campania	Contratto di programma regionale	EUT C 270 av 25.10.2008, s. 24
XR 86/08	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013. Podprogram ICT v podnicích – II. výzva	EUT C 290 av 13.11.2008, s. 7
XR 87/08	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013. Podprogram ICT v podnicích – II. výzva	EUT C 290 av 13.11.2008, s. 7
XR 101/08	Italia	Campania	Incentivi per l'innovazione e lo sviluppo	EUT C 290 av 13.11.2008, s. 8
XR 42/07	Spania	Andalucía	Ayudas de finalidad regional que se concedan por la Administración de la Junta de Andalucía en 2007–2009	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 8
XR 146/07	Østerrike	Oberösterreich	Tourismus-Impulsprogramm (TIP/Betriebe)	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 8
XR 60/08	Portugal	87.3 a); 87.3 c)	SI Inovação	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 9
XR 62/08	Slovakia	87 (3)(a)	Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 10
XR 50/08	Spania	87.3 a)	Infraestructuras Científico Tecnológicas Subprograma de Creación y Consolidación de Centros Tecnológicos "CREA"	EUT C 298 av 21.11.2008, s. 3
XR 82/08	Spania	Cantabria	Subvenciones a la inversión industrial 2008	EUT C 298 av 21.11.2008, s. 3
XR 88/08	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013 Podprogram Prosperita – režim zakládající veřejnou podporu, výzva I	EUT C 298 av 21.11.2008, s. 4
XR 91/08	Tyskland	Sachsen	Erste Richtlinie des Sächsischen Staatsministeriums für Wirtschaft und Arbeit zur Änderung der Richtlinie des Sächsischen Staatsministeriums für Wirtschaft und Arbeit zur "Förderung von Investitionen kleiner Unternehmen in strukturschwachen Räumen" vom 5. April 2007	EUT C 298 av 21.11.2008, s. 5
XR 107/08	Romania	–	Schemă de ajutor de stat orizontal pentru dezvoltarea regională durabilă și reducerea emisiilor	EUT C 298 av 21.11.2008, s. 5
XR 75/08	Den tsjekkiske republikk	Severozápad	Regionální operační program NUTS II Severozápad	EUT C 302 av 25.11.2008, s. 5
XR 97/08	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Program LEADER ČR	EUT C 302 av 25.11.2008, s. 5

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
XR 94/08	Spania	La Rioja	Ayudas regionales a la inversión	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 9
XR 110/08	Spania	Andalucía	Ayudas regionales a la inversión en forma de subvención en favor de grandes empresas	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 9
XR 118/08	Latvia	87(3)(a)	Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 10
XR 16/08	Polen	Lubuskie	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, przeznaczonych dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp.	EUT C 314 av 9.12.2008, s. 9
XR 41/08	Belgia	Brabant wallon (Tubize); Namur (Dinant, Houyet, Rochefort, Sambreville et Somme-Leuze); Liège (Awans, Dison, Engis, Flémalle, Grâce-Hollogne, Herstal, Liège, Oupeye, Saint-Nicolas, Seraing, Verviers et Visé); Luxembourg (Bastogne, Bertogne, La Roche-en-Ardenne, Libin, Libramont-Chevigny, Marche-en-Famenne, Neufchâteau, Tellin et Vielsalm).	Incitants en faveur des entreprises (grandes entreprises et PME) objectif convergence	EUT C 314 av 9.12.2008, s. 10
XR 108/08	Romania	–	Finanțarea proiectelor de investiții inițiale în cercetare-dezvoltare și inovare	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 12
XR 109/08	Romania	–	Schemă de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 12
XR 111/08	Spania	Galicia	Ampliación del crédito disponible para el ejercicio 2010 en el programa IG100: proyectos de inversión empresarial en nuevos emplazamientos, o bien en ampliación o modernización de instalaciones preexistentes	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 13
XR 113/08	Romania	–	Ajutor pentru investiții realizate de întreprinderile mici și mijlocii în vederea dezvoltării e-economiei	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 14
XR 114/08	Spania	Andalucía	Ayudas y gestión del programa de incentivos para el desarrollo de las infraestructuras soporte a los servicios de comunicaciones electrónicas en Andalucía	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 14
XR 63/08	Slovakia	87(3)(a)	Schéma štátnej pomoci pre zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzaní progresívnych technológií v energetike priamou formou pomoci	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 11
XR 64/08	Slovakia	87(3)(a)	Schéma štátnej pomoci na podporu podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu do ucelených produktov cestovného ruchu s celoročným využitím	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 11
XR 115/08	Spania	Comunidad Valenciana	Incentivos autonómicos a la inversión en la Comunitat Valenciana	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 12
XR 55/08	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Podpora revitalizace železničních vleček	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 6
XR 80/08	Slovakia	87(3)(a), 87(3) c	Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre programové obdobie 2007–2013	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 6

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
XR 81/08	Slovakia	87(3)(a)	Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie 2007–2013	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 7
XR 83/08	Spania	Cataluña	Ayudas a proyectos de inversión empresarial, en activos fijos, considerados estratégicos para la economía catalana	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 8
XR 84/08	Slovakia	87(3)(a), 87(3) c	Zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 9
XR 110/07	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program: Podnikání a inovace 2007–2013, Podprogram ICT v podnicích, Výzva I	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 12
XR 125/07	Spania	87(3)(a)	Creación y Consolidación de Centros Tecnológicos «Programa CREA»	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 12
XR 109/07	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013, Podprogram Inovace, Výzva I	EUT C 11 av 16.1.2009, s. 6
XR 112/07	Den tsjekkiske republikk	87(3)(a)	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013, Podprogram Potenciál, Výzva I	EUT C 11 av 16.1.2009, s. 6

**Godkjenning av statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikkel 87 og 88 – Saker der
Kommisjonen ikke gjør innsigelse** 2009/EØS/6/27

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 21/08	Polen	–	Przedłużenie programu restrukturyzacji dla MŚP	EUT C 250 av 2.10.2008, s. 2
N 209/08	Nederland	Noord-Brabant	Oosterhout	EUT C 250 av 2.10.2008, s. 3
N 251/08	Østerrike	–	Änderung der Beihilferegelung "Unternehmens-erhaltende Maßnahmen" für KMU in Kärnten	EUT C 250 av 2.10.2008, s. 3
N 265/08	Den tsjekkiske republikk	–	Režim investiční podpory pro snížení emisí NOx a prachových částic z nespalovacích zařízení	EUT C 250 av 2.10.2008, s. 4
N 865/06	Tyskland	Thüringen	Projektgesellschaft Papierfabrik Adolf Jass Schwarza GmbH	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 1
N 114/08	Tyskland	Land Nordrhein-Westfalen	Richtlinie über die Gewährung von 5 Zuwendungen für Forschung, Innovation und Technologie 6 des Landes Nordrhein-Westfalen (FIT)	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 2
N 275/08	Italia	Provincia autonoma di Bolzano	Infrastrutture per il rifornimento dei veicoli a metano	EUT C 256 av 9.10.2008, s. 2
N 677a/07	Frankrike	–	Méthode de calcul de l'élément d'aide contenu dans les prêts publics	EUT C 261 av 14.10.2008, s. 1
N 774/07	Tyskland	Berlin	Umweltentlastungsprogramm II (UEP II) – Berlin	EUT C 261 av 14.10.2008, s. 2
N 87/08	Tyskland	–	Verlängerung und Änderung der Beihilfemaßnahme "Beihilfe für die Nutzung erneuerbarer Energien"	EUT C 261 av 14.10.2008, s. 2

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 392/08	Spania	–	Asunto N 159/07 – Prórroga del régimen de ayudas horizontales a la construcción naval	EUT C 261 av 14.10.2008, s. 3
N 393/08	Spania	–	Prórroga de N 760/06 – Ampliación del régimen de financiación para la exportación de buques	EUT C 261 av 14.10.2008, s. 4
N 635/07	Hellas	–	Ενίσχυση διάσωσης υπέρ της Βαρβαρέσος Α.Ε./ Enixisi diasosis iper tis Varvaressos A.E.	EUT C 264 av 17.10.2008, s. 1
N 54/08	Spania	Comunidad de Madrid	Ayuda para el fomento de la innovación tecnológica en el sector de la automoción	EUT C 264 av 17.10.2008, s. 2
N 58/08	Finland	–	NExBTL-biodieselin vapauttaminen nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta	EUT C 264 av 17.10.2008, s. 3
N 59/08	Finland	–	Biopolttoöljyn (jota käytetään neuvoston direktiivin 2003/96/EY 8 ja 9 artikloissa mainittuihin tarkoituksiin) vapauttaminen nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta	EUT C 264 av 17.10.2008, s. 3
N 494/07	Spania	Andalucia	Ayudas de investigación y desarrollo tecnologico e innovacion que se conceden por la Administración de la Junta de Andalucia	EUT C 273 av 28.10.2008, s. 1
NN 51/08	Danmark	–	Garantiordning for banker i Danmark	EUT C 273 av 28.10.2008, s. 2
N 100/08	Tyskland	Land Hamburg	Richtlinien für die Gewährung von Beihilfen als Projektförderung durch die Innovationsstiftung Hamburg	EUT C 273 av 28.10.2008, s. 2
N 202/08	Ungarn	–	Filmszakmai támogatási program	EUT C 273 av 28.10.2008, s. 3
N 283/08	Tyskland	–	BMBF-Rahmenprogramm "Forschung für die Nachhaltigkeit II"	EUT C 273 av 28.10.2008, s. 4
N 192/08	Spania	País Vasco	Programa de ayudas a producciones audiovisuales dobladas/subtituladas al euskera	EUT C 279 av 1.11.2008, s. 1
N 324/08	Frankrike	–	Aides d'État à la production de spectacles en France	EUT C 281 av 5.11.2008, s. 1
N 368/08	Spania	País Vasco	Programa de ayudas para la organización de festivales, ciclos, concursos y certámenes de las áreas culturales de Audiovisuales, Teatro, Danza y Música en el año 2008	EUT C 281 av 5.11.2008, s. 2
N 637/07	Spania	País Vasco	Program til støtte for audiovisuelle produksjoner i Baskerland	EUT C 289 av 12.11.2008, s. 1
N 250/08	Italia	Provincia autonoma di Bolzano-Alto Adige	Messa a disposizione di connessioni a banda larga in Alto Adige	EUT C 289 av 12.11.2008, s. 2
N 497/07	Litauen	Lazdijai, Alytus	Plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo sukūrimas lazdijų ir alytaus rajonų savivaldybėse	EUT C 290 av 13.11.25008, s. 1
NN 41/08	Det forente kongerike	–	Rescue aid to Bradford and Bingley	EUT C 290 av 13.11.25008, s. 2
N 73/08	Spania	–	Subprograma Avanza Infraestructuras (medidas a, b y c) de la Acción Estratégica de Telecomunicaciones y Sociedad de la Información, dentro del Plan Nacional de Investigación Científica, Desarrollo e Innovación Tecnológica 2008–2011	EUT C 290 av 13.11.25008, s. 2
N 216/08	Spania	Comunidad Valenciana	Plan de mejora de la calidad del suministro de energía eléctrica en la Comunidad Valenciana	EUT C 290 av 13.11.25008, s. 3
N 507/08	Det forente kongerike	–	Financial Support Measures to the Banking Industry in the UK	EUT C 290 av 13.11.25008, s. 4

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 419/07	Spania	–	Desarrollo tecnológico pesquero y acuícola	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 1
N 617/07	Spania	Cantabria	Ayuda a las cooperativas y otras asociaciones del sector pesquero	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 2
N 88/08	Finland	Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo	Alueellisen kuljetustukijärjestelmän muuttaminen	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 3
N 220/08	Latvia	Rīga	SIA BC GRUPA	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 3
N 254/08	Slovenia	–	Forlenging av rednings- og omstrukturingsstøtte for SMB i Slovenia (SI 5/2003)	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 4
N 318/08	Spania	–	Régimen de ayudas de investigación y desarrollo, en el marco del Plan Nacional de Investigación Científica, Desarrollo e Innovación Tecnológica 2008–2011	EUT C 292 av 14.11.2008, s. 5
NN 44/08	Tyskland	–	Rettungsbeihilfe für Hypo Real Estate	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 1
N 512/08	Tyskland	–	Rettungspaket für Kreditinstitute in Deutschland	EUT C 293 av 15.11.2008, s. 2
NN 80/06 (tidl. N 301/06, N 307/06) NN 81/06 (tidl. N 286/06)	Spania	–	Ayuda estatal al sector del carbón para el ejercicio 2006 Plan nacional de reserva estratégica del carbón 2006–2012	EUT C 297 av 20.11.2008, s. 1
N 624/07	Italia	–	Bando per il finanziamento di progetti di ricerca finalizzati ad interventi di efficienza energetica e all'utilizzo delle fonti di energia rinnovabile in aree urbane	EUT C 297 av 20.11.2008, s. 2
N 597/07	Frankrike	–	Soutien de l'Agence de l'innovation industrielle en faveur du programme LOWCO2MOTION	EUT C 299 av 22.11.2008, s. 6
N 191/08	Tyskland	Sachsen-Anhalt	f!glass GmbH	EUT C 299 av 22.11.2008, s. 7
N 533/08	Sverige	–	Support measures for the banking industry in Sweden	EUT C 308 av 3.12.2008, s. 6
N 158/08	Polen	Lubelskie	Pomoc w zakresie budowy portu lotniczego Lublin-Świdnik	EUT C 309 av 4.12.2008, s. 5
N 458/08	Tyskland	–	Götzke Natursteinwerk GmbH	EUT C 309 av 4.12.2008, s. 6
N 567/08	Finland	–	Garantiordning for banker i Finland	EUT C 309 av 4.12.2008, s. 7
N 696/06	Italia	Molise	Permanent cessation of fishing activities and modernisation of fishing vessels	EUT C 309 av 4.12.2008, s. 8
NN 9/08	Frankrike	–	Plan de sauvetage et de restructuration des entreprises de pêche	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 1
NN 48/08	Irland	–	Guarantee scheme for banks in Ireland	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 2
N 156/08	Spania	Pais Vasco	Programa de apoyo a la realización de proyectos de desarrollo de nuevos productos Programa Gaitec (modificación)	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 2

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 365/08	Den tsjekkiske republikk	–	Budget increase for authorised scheme N 343/05 – "Support for the revalorisation of Prefabs"	EUT C 312 av 6.12.2008, s. 3
N 430/07	Tyskland	Thüringen	Richtlinien für die Übernahme von Bürgschaften durch den Freistaat Thüringen zugunsten der gewerblichen Wirtschaft und der freien Berufe (Landesbürgschaftsprogramm)	EUT C 315 av 10.12.2008, s. 1
N 431/07	Tyskland	Mecklenburg-Vorpommern	Richtlinie für die Übernahme von Bürgschaften des Landes Mecklenburg-Vorpommern, Bürgschaftsrichtlinien	EUT C 315 av 10.12.2008, s. 2
N 432/07	Tyskland	Thüringen	Richtlinie für die Übernahme von Bürgschaften durch die Thüringer Aufbaubank zugunsten der gewerblichen Wirtschaft und der freien Berufe (TAB-Bürgschaftsprogramm)	EUT C 315 av 10.12.2008, s. 3
N 433/07	Tyskland	Brandenburg	Bürgschaftsrichtlinie des Landes Brandenburg für die Wirtschaft und die freien Berufe	EUT C 315 av 10.12.2008, s. 3
N 218/08	Spania	Castilla y León	Investigación, desarrollo e innovación en el ámbito de la transformación y comercialización en Castilla y León	EUT C 315 av 10.12.2008, s. 4
NN 3/08 (tidl. 776/07)	Ungarn	Észak-Magyarország	A szénipar részére nyújtott állami támogatás (2007–2010)	EUT C 323 av 18.12.2008, s. 3
N 63/08	Italia	–	Riduzione dell'aliquota di accisa sui biocarburanti	EUT C 323 av 18.12.2008, s. 4
N 248/08	Det forente kongerike	North West of Ireland	Direct International Communications Links into NW of Ireland (Project Kelvin)	EUT C 323 av 18.12.2008, s. 4
N 282/08	Irland	North West of Ireland	Direct International Communications Links into NW of Ireland (Project kelvin)	EUT C 323 av 18.12.2008, s. 5
N 311/08	Tyskland	Sachsen-Anhalt	Richtlinie über Bürgschaften des Landes Sachsen-Anhalt für Betriebsmittelkredite mit regionaler Zielsetzung	EUT C 323 av 18.12.2008, s. 6
N 37/05	Italia	Molise	Construction de navires de pêche	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 1
NN 100/05	Det forente kongerike	–	Aid for the improvement of fishing port facilities	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 2
NN 23/07	Irland	–	Salmon Hardship Fund	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 2
N 354/07	Frankrike	Ytre regioner	Plan de développement de la flotte de pêche des départements d'outre-mer	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 3
N 522/07	Irland	–	Salmon Hardship Fund	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 4
N 607/07	Det forente kongerike	–	Salmon Hardship Fund	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 5
N 657/07	Spania	Cantabria	Medidas colectivas de las cofradías de pescadores	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 5
N 714/07	Latvia	Latvia	Dioksina un policiklisko aromatiski ogludenražu satūra kontroles sistēmas pilnveidošana	EUT C 324 av 19.12.2008, s. 6
N 94/08	Tyskland	Freistaat Thüringen	Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen aus Mitteln des Europäischen Sozialfonds und/ oder des Freistaats Thüringen zur Förderung von Personal in Forschung und Entwicklung	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 7
N 201/a/07	Ungarn	–	Módszertan a Hitelgarancia Zrt. által kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatás támogatástartalmának kiszámításához	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 7

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 267/08	Nederland	Nederland	Kennis voor Klimaat (Kunnskap for klima) – Statlig finansiering	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 8
N 360/08	Polen	Małopolska	Regional ekstraordinær støtte til State Street (Poland) Limited Sp. z o.o.	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 9
N 524/08	Nederland	–	Den nederlandske stats garantiordning av 2008	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 9
N 528/08	Nederland	–	ING Groep N.V.	EUT C 328 av 23.12.2008, s. 10
N 131/08	Spania	Castilla y León	Incentivos mineros a las empresas de la minería del carbón sometidas al Reglamento (CE) no 1407/2002 del Consejo, de 23 de julio de 2002, sobre ayudas estatales a la industria del carbón para los programas de investigación y desarrollo e innovación y medio ambiente	EUT C 329 av 24.12.2008, s. 3
N 195/08	Polen	Hele landet	Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu multimodalnego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych	EUT C 329 av 24.12.2008, s. 3
N 442/08	Sverige	–	Sjöfartsstöd	EUT C 329 av 24.12.2008, s. 4
N 700/07	Det forente kongerike	Wales	Finance Wales JEREMIE Fund	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 2
N 77/08	Danmark	–	Programmet for brugerdriven innovation	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 2
N 258/08	Tyskland	Tyskland	Richtlinien für die Förderung von Entwicklung, Forschung und Innovation im Saarland – EFI Programm	EUT C 331 av 31.12.2008, s. 2
N 679/07	Frankrike	–	Soutien de l'Agence de l'innovation industrielle en faveur du programme «DEFI COMPOSITE»	EUT C 2 av 7.1.2009, s. 18
N 234/08	Sverige	–	Stöd för investeringar i solvärme	EUT C 2 av 7.1.2009, s. 19
N 256/08	Tyskland	Brandenburg	Richtlinie des Ministeriums für Wirtschaft zur Förderung von Forschung und Entwicklungsvorhaben im Land Brandenburg – Große Richtlinie	EUT C 2 av 7.1.2009, s. 19
N 569/07	Spania	Galicia	Subvenciones para el fomento de la innovación empresarial en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Galicia	EUT C 3 av 8.1.2009, s. 1
N 557/08	Østerrike	–	Banker og forsikringselskaper	EUT C 3 av 8.1.2009, s. 1
N 352/08	Belgium	Région wallonne	Régime d'aides en faveur des modes de transport alternatif à la route pour la période 2008–2013	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 1
N 421/08	Frankrike	Guadeloupe	Modifications du régime d'aides à caractère social instauré en 2004 (N 385/2004), modifié en 2006 (N 296/2006) au bénéfice de certaines catégories de passagers des liaisons aériennes reliant la Guadeloupe à la France métropolitaine	EUT C 7 av 13.1.2009, s. 2
N 55/08	Tyskland	Brandenburg	GA/EFRE – Nachrangdarlehen	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 1
NN 60/08	Portugal	–	Concessão extraordinária de garantias pessoais pelo Estado, para o reforço da estabilidade financeira e da disponibilização de liquidez nos mercados financeiros	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 2

Støttenr.	Medlemsstat	Region	Navnet på støtteordningen eller på foretaket ved ekstraordinær individuell støtte	Nærmere opplysninger
N 287/08	Danmark	–	Rescue aid to TV2 Danmark A/S	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 2
N 569/08	Nederland		State Aid to Aegon N.V.	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 3
N 378/08	Spania	Pais Vasco	Ayudas para la realizacion de proyectos de innovacion (ALDATU)	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 5
N 416/08	Spania	–	Subprograma Avanza I+D. Proyectos de innovación en materia de procesos y organización	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 5
N 480/08	Tyskland	–	Turn around Beratung für Unternehmen in einer wirt-schaftlich schwierigen Situation	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 6
N 531/08	Slovenia	–	Guarantee scheme for credit institutions in Slovenia	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 7
N 545/08	Tyskland	Thüringen	Masdar PV GmbH	EUT C 9 av 14.1.2009, s. 8
N 512/07	Tyskland	Land Hessen	Abalon Hardwood Hessen GmbH	EUT C 12 av 17.1.2009, s. 1
N 150/08	Tyskland	Freistaat Sachsen	Breitbandversorgung ländlicher Räume im Freistaat Sachsen	EUT C 12 av 17.1.2009, s. 2
N 266/08	Tyskland	Freistaat Bayern	Richtlinie zur Förderung der Breitband-erschließung in ländlichen Gebieten (Breitband-richtlinie)	EUT C 12 av 17.1.2009, s. 2
NN 39/08	Danmark	–	Støtte til afvikling af Roskilde Bank	EUT C 12 av 17.1.2009, s. 3
N 55/08	Tyskland	Freistaat Sachsen	Delitzscher Schokoladen GmbH	EUT C 12 av 17.1.2009, s. 4